

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving
Masteropleiding Letterkunde
Masteropleiding Taalwetenschappen

Vrije Universiteit Amsterdam

Beoordelingsrapport

10 juli 2025

Inhoud

1.	Samenvatting	3
2.	Inleiding	9
	Procedure	9
	Instelling	11
	Opleiding	11
	Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie	13
3.	Opleidingsbeoordeling	15
	Standaard 1: Beoogde leerresultaten	15
	Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	23
	Standaard 3: Toetsing	39
	Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	46
	Eindoordeel	48
4.	Bijlagen	53
	Bijlage 1: Administratieve gegevens	53
	Bijlage 2: Beoogde leerresultaten	55
	Bijlage 3: Curriculumoverzicht	70
	Bijlage 4: Programma locatiebezoek	73
	Bijlage 5: Documenten	75

1. SAMENVATTING

Dit rapport beschrijft de opleidingsbeoordeling van de bacheloropleiding Literatuur en Samenleving, de masteropleiding Letterkunde en de masteropleiding Taalwetenschappen, aangeboden door de Vrije Universiteit Amsterdam.

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

Standaard 1 – Beoogde leerresultaten

De bacheloropleiding Literatuur en Samenleving combineert in zijn twee afstudeerrichtingen, Creatief Schrijven Nederlands en Literature and Society: English, een solide basis in taal, literatuur en cultuur met een eigentijdse profilering op creatief schrijven. Met deze focus richt de opleiding de blik nadrukkelijk naar buiten: op het literaire veld én op de samenleving in bredere zin. Daarmee sluit de opleiding goed aan bij de VU-brede profilering op academisch burgerschap. De opleiding heeft vijftien algemene beoogde leerresultaten die de academische vorming en kennisopbouw in het literaire domein beschrijven, evenals vaardigheden op het gebied van (creatief) schrijven. Daarnaast zijn er ook op het profiel afgestemde specialisatiespecifieke leerresultaten. De noodzakelijke herziening van de wat onduidelijke, ongeordende algemene beoogde leerresultaten, die al werd aanbevolen door het vorige panel, is door de afschaffing en heroprichting van de afstudeerrichting Nederlands blijven liggen en wordt dit academische jaar opgepakt. Het panel benadrukt dat dit traject nu met prioriteit afgerond moet worden.

Standaard 2 – Onderwijsleeromgeving

De twee afstudeerrichtingen van Literatuur en Samenleving hebben elk een grotendeels eigen curriculum (180 EC). Beide specialisaties zijn opgebouwd rond duidelijke leerlijnen die zorgen voor een coherent en evenwichtig curriculum, met een opbouwende moeilijkheidsgraad en integratie van academische vaardigheden en beroepsoriëntatie. Daarnaast is de opleiding, door aandacht voor maatschappelijke thema's als globalisering, (post)kolonialisme en ecokritiek sociaal-vormend. De nieuwe afstudeerrichting Creatief Schrijven Nederlands is voortvarend van start gegaan en laat zien dat creatief schrijven op een inhoudelijk verantwoorde wijze wordt geïntegreerd in een academisch curriculum, waarbij eigen schrijfproducten van studenten worden ingezet als methode om literatuur dieper te doorgronden. Deze lijn wordt nu ook verder doorgetrokken naar de Engelse afstudeerrichting. Hoewel nog niet alle elementen van de vernieuwde opzet volledig zijn uitgewerkt, spreekt het panel op basis van wat er op het moment van de visitatie wel al lag vertrouwen uit in de gekozen richting.

Studenten ervaren de leeromgeving als vertrouwd, stimulerend en activerend, mede dankzij het didactisch concept van *mixed classroom* onderwijs, de persoonlijke aandacht voor studenten in het onderwijs, de studiebegeleiding, en de betrokkenheid en toegankelijkheid van docenten. Het

docententeam is inhoudelijk sterk en didactisch goed gekwalificeerd. Wel is de hoge werkdruk van de staf, mede als gevolg van arbeidsintensieve toetsvormen en de inspanningen die gepaard gaan met curriculumontwikkeling, een punt van zorg. Dit heeft de aandacht van het management en het faculteitsbestuur, dat besloten heeft om te investeren in extra formatie voor Letterkunde. Het panel is tevreden met dit besluit.

Standaard 3 – Toetsing

De opleiding heeft een gedegen toetsbeleid dat is verankerd in VU-brede en facultaire kaders. Het panel oordeelt dat het systeem van toetsing consequent uitwerking geeft aan de gestelde kwaliteitseisen ('representatief, valide, betrouwbaar, transparant, bruikbaar en vergelijkbaar'). De toetsvormen zijn gevarieerd en sluiten aan bij de leerlijnen. Sterke punten zijn de keuze voor een portfolio voor Creatief Schrijven en de zorgvuldige wijze van beoordeling van creatief werk. Een aandachtspunt is dat de leerlijnen op dit moment nog niet zichtbaar zijn in het toetsplan. De opleiding maakt dat in de aanloop naar het nieuwe studiejaar in orde. De beoordeling van eindwerken is over het algemeen zorgvuldig, maar de beperkte differentiatie in de beoordelingscategorieën (onvoldoende/voldoende/goed) maakt de onderbouwing van hoge cijfers (8+) soms lastig navolgbaar. Dit is recent ondervangen door de toevoeging van de categorie 'zeer goed'. De kwaliteitsborging van toetsing is effectief ingericht, waarbij de examencommissie samen met de onder haar verantwoordelijkheid opererende toetskamer proactief toezicht houdt via steekproefsgewijze controles van toetsdossiers en eindwerken.

Standaard 4 – Gerealiseerde leerresultaten

Een groot deel van de beoogde leerresultaten komt op eindniveau samen in de scriptie. Een door het panel bestudeerde representatieve selectie van eindwerken van zowel de afstudeerrichting Engels als de oude, uitgefaseerde afstudeerrichting Nederlands wijst uit dat studenten de beoogde leerresultaten realiseren. Deze eindwerken bevatten in de regel een gedegen academische basis, gecombineerd met maatschappelijke relevantie. Afgestudeerden stromen vrijwel allen door naar aansluitende masteropleidingen, waaronder met name educatieve masters, masters in de Nederlandstalige of Engelstalige letterkunde, masters gericht op schrijven en/of vertalen, en onderzoeksmasters.

Masteropleiding Letterkunde

Standaard 1 – Beoogde leerresultaten

De masteropleiding Letterkunde omvat twee afstudeerrichtingen die in het verlengde liggen van de afstudeerrichtingen in de bacheloropleiding Literatuur en Samenleving: de Nederlandstalige richting Nederlandse letterkunde en het literaire veld met focus op het literaire werkveld en creatief schrijven, en de Engelstalige richting English Literature in a Visual Culture die zich richt op de wisselwerking tussen tekst en beeld. Beide specialisaties combineren in hun profiel academische verdieping met aansluiting op het werkveld. De Nederlandstalige richting maakt daarbij goed gebruik van de nabijheid van de Amsterdamse literaire wereld. De Engelstalige richting onderzoekt momenteel mogelijkheden om het

eigen profiel aan te scherpen, waarbij *literary storytelling* en *adaptation studies* als mogelijke focus genoemd werden. De vier algemene en vier aanvullende specialisatiespecifieke beoogde leerresultaten zijn breed geformuleerd en in lijn met internationale vereisten vanuit het vakgebied en professionele veld. De specialisatiespecifieke leerresultaten sluiten aan bij de huidige profilering, maar zijn volgens het panel zodanig generiek geformuleerd dat ze ruimte laten voor verdere doorontwikkeling van het opleidingsprofiel.

Standaard 2 – Onderwijsleeromgeving

De twee specialisaties hebben elk een eigen curriculum (60 EC). De Engelstalige specialisatie biedt studenten een klassieke letterkundige opleiding, terwijl de Nederlandstalige meer is toegesneden op de literaire praktijk. Beide programma's sluiten sterk aan bij lopend onderzoek van docenten en bevatten vakken met aandacht voor maatschappelijk relevante thema's als (post)kolonialisme, feminisme en globalisering, waarmee ze inhoudelijk aantrekkelijk zijn voor hedendaagse studenten. Studenten waarderen deze vakken over het algemeen hoog. De aansluiting bij het werkveld krijgt in de Nederlandse richting door de programmering van een stage iets overtuigender vorm dan in de Engelse, waar op dit moment alleen een officieuze stagemogelijkheid bestaat. Het panel beveelt aan deze optie te formaliseren. De focus op beeldcultuur uit de titel van de Engelstalige richting komt op dit moment niet consequent aan de orde in vakken. Een curriculumcommissie bestaande uit docenten zal het komende jaar de inhoud van het curriculum in lijn brengen met de vernieuwde profilering.

De opleiding kent kleinschalig onderwijs met activerende, student-gecentreerde onderwijsvormen en veel persoonlijke aandacht voor studenten. Het didactische concept van *mixed classroom* onderwijs faciliteert dat studenten met verschillende achtergronden van en met elkaar leren. De instroom blijft een knelpunt: de doorstroom vanuit de eigen bachelor is beperkt en de internationale werving staat onder druk. Verhoging van de instroom is niet alleen wenselijk met het oog op de toekomstbestendigheid van de opleiding, maar ook voor het veiligstellen van voldoende kritische massa in de collegezalen. Het docententeam is inhoudelijk en didactisch goed toegerust en draagt met inzet en enthousiasme bij aan de doorontwikkeling van de opleiding. De werkdruk is hoog, mede door arbeidsintensieve toetsvormen. Dit heeft de aandacht van het management en faculteitsbestuur, die met initiatieven op verschillende niveaus naar werkdrukverlaging streven.

Standaard 3 – Toetsing

De opleiding heeft een gedegen toetsbeleid dat is verankerd in VU-brede en facultaire kaders. Het panel oordeelt dat het systeem van toetsing consequent uitwerking geeft aan de gestelde kwaliteitseisen ('representatief, valide, betrouwbaar, transparant, bruikbaar en vergelijkbaar'). De toetsing is adequaat vormgegeven met een goede variatie in toetsvormen. In de Engelstalige specialisatie ligt er daarbij iets meer nadruk op schriftelijke opdrachten dan in de Nederlandstalige specialisatie. Studenten zouden graag iets meer spreiding van toetsmomenten zien bij bepaalde vakken. Ook vragen ze om (nog) meer

feedback, waarbij de opleiding zoekt naar een balans tussen deze wensen en de hoge werkdruk bij docenten. Ter verhoging van de efficiëntie en transparantie heeft de opleiding het scriptiebeoordelingsproces gedigitaliseerd via het programma Onstage. Ook is het beoordelingsformulier intussen geüniformeerd over de specialisaties heen. Het panel vindt de beoordeling over het algemeen zorgvuldig, maar in enkele gevallen was de kwalitatieve onderbouwing van het oordeel wat summier. Het panel merkte ook op dat de beperkte differentiatie in de beoordelingscategorieën (onvoldoende/voldoende/goed) de onderbouwing van hoge cijfers (8+) soms lastig navolgbaar maakt. Dit is recent ondervangen door de toevoeging van de categorie 'zeer goed'. De kwaliteitsborging van toetsing is effectief ingericht, waarbij de examencommissie samen met de onder haar verantwoordelijkheid opererende toetskamer proactief toezicht houdt via steekproefsgewijze controles van toetsdossiers en eindwerken.

Standaard 4 – Gerealiseerde leerresultaten

Het panel heeft een representatieve selectie van eindwerken van beide afstudeerrichtingen beoordeeld, waarin een groot deel van de beoogde leerresultaten op eindniveau samenkomt. De scripties behandelen uiteenlopende literaire en maatschappelijk relevante thema's en tonen aan dat studenten in staat zijn zelfstandig en kritisch literatuurwetenschappelijk onderzoek te verrichten binnen hun specialisatie. Het panel oordeelt dat alle eindwerken aantonen dat studenten de beoogde leerresultaten realiseren. Afgestudeerden vinden hun weg naar functies in onder andere het onderwijs, de literaire sector, de media en communicatie, en de academische wereld. Daar kunnen zij goed gebruik maken van de in de opleiding verworven kennis en vaardigheden. De opleiding onderhoudt onder meer via een actieve LinkedIn-community contact met alumni en betreft hen via de Raden van Advies bij de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

Masteropleiding Taalwetenschappen

Standaard 1 – Beoogde leerresultaten

De masteropleiding Taalwetenschappen kende voorheen een breed palet aan specialisaties en uitstroomvarianten. Dit profiel is door het stopzetten van de specialisatie Language Description and Comparative Linguistics en de NT2-variant van Toegepaste Taalwetenschap per 2024-2025 gestroomlijnd. De overgebleven specialisaties Toegepaste Taalwetenschap: Taalstoornissen en Text Mining (vanaf het komend academisch jaar omgedoopt in Taalstoornissen en Language and AI) zijn beide sterk toepassingsgericht op een specifiek domein. De achttien algemene beoogde leerresultaten zijn relevant, passend bij het masterniveau, en weerspiegelen de academische en professionele doelstellingen van de opleiding. Wel adviseert het panel om de specialisatiespecifieke leerresultaten beter in lijn te brengen met het niveau dat realistisch gezien van masterstudenten verwacht kan worden. Het gedefinieerde niveau voor Text Mining lijkt voor een eenjarige opleiding erg ambitieus, terwijl het niveau voor Toegepaste Taalwetenschap: Taalstoornissen juist op een basaal niveau omschreven wordt.

Standaard 2 – Onderwijsleeromgeving

De drie afstudeerrichtingen hebben elk een grotendeels zelfstandig curriculum (60 EC) dat goed aansluit bij het gekozen profiel. Studenten volgen uitdagende programma's met een logische opbouw en een duidelijke koppeling met lopend onderzoek. Een gemene 'taalkundige' deler is de kernmodule *Linguistic Research*. De specialisaties combineren taalwetenschap met disciplines als psychologie, pedagogiek en computerwetenschap, wat de aansluiting op het werkveld versterkt. De intussen stopgezette richting Language Description and Comparative Linguistics is van de drie richtingen het meest traditioneel taalkundig van opzet. In Toegepaste Taalwetenschap en met name ook Text Mining ligt de nadruk meer op toepassing van taalkundige inzichten dan op theoretische verdieping. Dat past ook bij de heterogene instroom van deze specialisaties: studenten hebben diverse disciplinaire achtergronden en wisselende ervaringsniveaus. Voor Toegepaste Taalwetenschap en Text Mining signaleerde het panel verbeterpunten rond de studeerbaarheid. Studenten en docenten merkten op dat de beperkte opleidingsduur in combinatie met een ambitieuze multi-/interdisciplinaire benadering weinig ruimte biedt voor consolidatie en verdieping. Studenten ervaren dan ook een erg steile leercurve. Het panel beveelt aan om aanpassing van de programmaduur en/of de instroomeisen te overwegen. Mogelijk is de opleiding ook gebaat bij toevoeging van een deeltijdvariant.

De opleiding hanteert het didactisch concept van *mixed classroom* onderwijs, in combinatie met kleinschalige, studentgecentreerde werkvormen. De diverse instroom draagt bij aan het succes van deze benadering. Volgens studenten leidt deze diversiteit meestal tot een waardevolle kruisbestuiving, waarbij zij elkaar ondersteunen en van elkaars expertise profiteren. De inclusieve en stimulerende leeromgeving die hiermee ontstaat, is een sterk punt van de opleiding. Het panel is ook positief over de inhoudelijke en didactische kwaliteit van het docententeam, dat bestaat uit betrokken en deskundige docenten met relevante kwalificaties. De werkdruk van docenten is hoog, maar het panel ziet dat het management op meerdere niveaus actief maatregelen neemt om deze druk te verlichten.

Standaard 3 – Toetsing

Het toetsbeleid is adequaat uitgewerkt in een toetssysteem dat consequent uitwerking geeft aan de gestelde kwaliteitseisen ('representatief, valide, betrouwbaar, transparant, bruikbaar en vergelijkbaar'). De verschillende specialisaties hanteren een passende mix van schriftelijke opdrachten, presentaties en praktische opdrachten. Studenten vragen wel om (nog) meer feedback en meer tussentijdse, formatieve toetsmomenten, waarbij de opleiding zoekt naar een balans tussen deze wensen en de hoge werkdruk bij docenten. Ter verhoging van de efficiëntie en transparantie heeft de opleiding het scriptiebeoordelingsproces gedigitaliseerd via het programma Onstage. Ook is het beoordelingsformulier intussen geüniformeerd over de beide resterende specialisaties heen. Het panel vindt de beoordeling over het algemeen zorgvuldig, maar zag in enkele gevallen summier onderbouwde eindcijfers. Het constateert dat de navolgbaarheid van cijfers aandacht verdient. De recente toevoeging van een vierde beoordelingscategorie 'zeer goed' naast 'onvoldoende'/'voldoende'/'goed' zal alvast helpen om hoge

cijfers (8+) beter te onderbouwen. De kwaliteitsborging van toetsing is effectief ingericht, waarbij de examencommissie samen met de onder haar verantwoordelijkheid opererende toetskamer proactief toezicht houdt via steekproefsgewijze controles.

Standaard 4 – Gerealiseerde leerresultaten

Het panel heeft een representatieve selectie van recente eindwerken van alle drie de specialisaties beoordeeld, waarin studenten meerdere beoogde leerresultaten op eindniveau aantonen. Het panel is positief over de kwaliteit van deze eindwerken en meent dat studenten het beoogde masterniveau realiseren. De eindwerken van Text Mining en Toegepaste Taalwetenschap behandelen doorgaans vanuit een academische basis actuele en praktijkgerichte vraagstukken. Het bestudeerde eindwerk van Language Description and Comparative Linguistics is, in lijn met het karakter van deze specialisatie, meer theoretisch georiënteerd. Afgestudeerden komen terecht in uiteenlopende domeinen zoals gezondheidszorg, beleid, onderwijs, technologie en wetenschap, waar zij dankzij de verworven kennis en competenties goed kunnen functioneren. De opleiding blijft met alumni in contact via netwerken van docenten en via de Raad van Advies, die betrokken wordt bij onderwijsvernieuwing.

Dit overwegende komt het panel tot het advies ‘positief’ aan de NVAO voor de accreditatie van de bacheloropleiding Literatuur en Samenleving, de masteropleiding Letterkunde en de masteropleiding Taalwetenschappen aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

De voorzitter en de secretaris van het panel verklaren hierbij dat alle leden van het panel dit rapport hebben bestudeerd en dat zij instemmen met de in het rapport vastgelegde oordelen. Zij bevestigen dat de beoordeling is uitgevoerd in overeenstemming met de eisen met betrekking tot onafhankelijkheid.

10 juli 2025

Prof. dr. Matthias Hüning
(voorzitter)

Dr. Floor Meijer
(secretaris)

2. INLEIDING

Procedure

De Vrije Universiteit Amsterdam heeft Odion Onderzoek aangewezen om de kwaliteitsbeoordeling van de bacheloropleiding Literatuur en Samenleving, de masteropleiding Letterkunde en de masteropleiding Taalwetenschappen te begeleiden. Deze beoordeling vindt plaats in het kader van de accreditatie van een cluster van opleidingen, namelijk Moderne Taal- en Letterkunde 1 (MTL-1). De 32 opleidingen in dit cluster worden aangeboden door zes verschillende instellingen, te weten de Rijksuniversiteit Groningen, Vrije Universiteit Amsterdam, Radboud Universiteit, Universiteit Utrecht, Universiteit van Amsterdam en Universiteit Leiden. Vanuit Odion Onderzoek trad dr. Irene Conradie op als clustercoördinator tot 11 april 2025, waarna dr. Alexandra Paffen deze rol overnam.

De beoordeling is uitgevoerd aan de hand van de procedures en standaarden van het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van de NVAO (Staatscourant 2024, nr. 6405). De opleidingen binnen het cluster MTL-1 zijn bestaande opleidingen, en de betrokken instellingen beschikken over een erkenning instellingstoets kwaliteitszorg.

In overleg met de opleiding heeft Odion Onderzoek een panel van peers (visitatiepanel) samengesteld dat de opleidingsbeoordeling van de bacheloropleiding Literatuur en Samenleving, de masteropleiding Letterkunde en de masteropleiding Taalwetenschappen heeft uitgevoerd:

- Prof. dr. Matthias Hüning (voorzitter), Hoogleraar Nederlandse taalkunde, Freie Universität Berlin;
- Prof. dr. Elke Brems (panellid), Hoogleraar Vertaalwetenschap en Nederlandse taal, literatuur en cultuur, KU Leuven;
- Dr. Bert Le Bruyn (panellid), Panellid - Universitair hoofddocent Talen, literatuur en communicatie, Universiteit Utrecht;
- Nienke Wessel BA, BSc (student-lid), Masterstudent Taalwetenschappen, Radboud Universiteit;
- Prof. dr. Emiel Krahmer (referent), Hoogleraar Language, Cognition and Computation, Universiteit Tilburg.

Het panel werd ondersteund door dr. Floor Meijer als procescoördinator en secretaris. Zij heeft uitgebreide ervaring als NVAO-gecertificeerde secretaris. De NVAO heeft het verantwoordingsformulier voor de panelsamenstelling beoordeeld en geconstateerd dat het panel voldoet aan de vereiste deskundigheden. Daarnaast hebben de panelleden, de instelling en de secretaris schriftelijk verklaard

dat het panel en de secretaris hun taken onafhankelijk zullen uitvoeren. Op 10 februari 2025 heeft de NVAO ingestemd met de voorgedragen panelsamenstelling.

Voorafgaand aan het beoordelingsproces heeft de voorzitter een training gevolgd over het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (2024) van de NVAO. De clustercoördinator heeft met de voorzitter de standaarden, procedures en verantwoordelijkheden doorgenomen, conform het 'Profiel van de voorzitter' (NVAO 2016) en de richtlijnen uit de NVAO-training 'Train de voorzitter'. De overige panelleden zijn in een clusterbrede startvergadering geïnstrueerd en geïnformeerd door de clustercoördinator en voorzitter over de inhoud en intentie van het beoordelingskader, en de procedure, werkwijze en planning binnen het cluster.

Voorafgaand aan het locatiebezoek stuurden de opleidingen een lijst met recent afgestudeerden (periode: 2021-2024) naar de clustercoördinator en secretaris. De panelvoorzitter selecteerde in overleg met de clustercoördinator 15 eindwerken per opleiding. Hierbij is rekening gehouden met de spreiding van eindcijfers, beoordelaars, en indien van toepassing, varianten en tracks. Het panel heeft de selectie eindwerken met bijbehorende beoordelingsformulieren, evenals het zelfevaluatie rapport/informatiedossier van de opleidingen bestudeerd. Het panel beoordeelde de eindwerken volgens de NVAO-richtlijn voor de bestudering eindwerken (Uitvoeringsregels, september 2024). Een overzicht van het bestudeerde materiaal is opgenomen in bijlage 5.

Na de bestudering van de documentatie hebben de panelleden hun eerste indrukken geformuleerd en met de secretaris gedeeld. De secretaris heeft deze gebundeld en de compilatie voorgelegd aan het panel.

Medewerkers en studenten van de Vrije Universiteit Amsterdam zijn vooraf door de instelling geïnformeerd over de mogelijkheid om vertrouwelijk met het panel te spreken. Zij konden zich hiervoor aanmelden bij de secretaris. Tijdens de voorbereidende vergadering was een open spreekuur gepland voor aangemelde deelnemers. Het panel heeft daarvoor geen aanmeldingen ontvangen, waardoor het open spreekuur is komen te vervallen. Tijdens een voorbereidende vergadering op 14 maart 2025 hebben de panelleden hun eerste indrukken besproken en belangrijke gespreksonderwerpen vastgesteld voor het locatiebezoek.

Op 20 en 21 maart bracht het panel een bezoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Het conceptbezoekprogramma met representatieve gesprekspartners is door de opleiding voorgelegd aan de voorzitter en secretaris. Informatie over de invulling van het locatiebezoek is beschreven in bijlage 4.

Aan het eind van het locatiebezoek heeft het panel een onafhankelijk oordeel gevormd over de opleiding, op basis van de vier standaarden van het beoordelingskader voor accreditatie van bestaande opleidingen

van de NVAO (2024). De voorzitter heeft de belangrijkste conclusies mondeling gedeeld met betrokkenen vanuit de opleidingen. Twee ontwikkelgesprekken, één met de bacheloropleiding Literatuur en Samenleving en de masteropleiding Letterkunde en één met de masteropleiding Taalwetenschappen vonden plaats tijdens het locatiebezoek. Hiervan is een apart verslag opgesteld, vastgesteld door de panelvoorzitter.

Dit eindrapport bevat een systematische weergave van de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. De secretaris heeft na het bezoek een conceptversie opgesteld en deze aan de panelleden voorgelegd. Op basis van hun opmerkingen is het rapport in overleg met de voorzitter aangepast. Vervolgens is het conceptrapport naar de Faculteit der Sociale en Geesteswetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam gestuurd voor een controle op feitelijke onjuistheden. Na verwerking van eventuele correcties is het rapport gefinaliseerd en goedgekeurd door de voorzitter.

Instelling

De Vrije Universiteit Amsterdam (VU) is een publiek gefinancierde instelling met meer dan 31.000 studenten, verspreid over 45 bacheloropleidingen en 100 masteropleidingen. De zeven faculteiten op het gebied van alfa-, bèta-, gamma- en medische wetenschappen bestrijken een breed spectrum aan academische disciplines. Sinds de oprichting in 1880 staat de VU voor wetenschappelijk en waarden-gedreven onderwijs, onderzoek en valorisatie. De universiteit richt zich daarbij in het bijzonder op vier profielthema's: (1) Connected World, (2) Governance for Society, (3) Human Health and Life Sciences en (4) Science for Sustainability. De concentratie van alle faculteiten op één campus bevordert de karakteristieke multidisciplinaire aanpak in onderwijs en onderzoek.

Opleidingen

Het bestaande opleidings- en met name specialisatieaanbod van taal- en letterkunde opleidingen aan de VU is de laatste jaren in ontwikkeling geweest. In reactie op dalende studentenaantallen heeft een faculteitsbrede portfolioanalyse plaatsgevonden. Op basis daarvan is het aanbod gestroomlijnd. Voor de overgebleven opleidingen en specialisaties wordt gewerkt aan een scherpere profilering, gericht op versterking van de herkenbaarheid en aantrekkelijkheid.

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

Literatuur en Samenleving is een voltijdse academische bacheloropleiding (180 EC) die studenten een kritische blik biedt op literatuur in brede zin. De opleiding bereidt studenten voor op een master in de literatuurwetenschap, bijvoorbeeld de masteropleiding Letterkunde van de VU. De opleiding kende voorheen twee afstudeerrichtingen: Nederlands en Engels. Na sluiting van de Nederlandse richting ten tijde van de vorige visitatie in 2019, met nationale ophef als gevolg, bleef alleen de Engelstalige richting bestaan. Tijdens de visitatieperiode is op basis van twee succesvolle minoren in creatief schrijven (Aan

de slag met literatuur en De Schrijfacademie) een nieuwe afstudeerrichting rondom het thema creatief schrijven ontwikkeld. Deze is per 2024-2025 gestart met meer dan 30 inschrijvingen. Dit betekent dat de opleiding op het moment van de visitatie weer twee afstudeerrichtingen heeft: (1) Literature & Society: Engels (hierna: 'Engels') en (2) Literatuur en Samenleving: Creatief Schrijven Nederlands (hierna: 'Creatief Schrijven Nederlands'). De beide afstudeerrichtingen zijn grotendeels gescheiden programma's, elk met een eigen focus en een specifiek curriculum. Studenten kiezen een afstudeerrichting op basis van hun interesses en de taal waarin ze willen studeren. Ten tijde van de visitatie werkte een curriculumcommissie aan de curriculumontwikkeling voor de leerjaren twee en drie van de net gestarte afstudeerrichting Creatief Schrijven Nederlands.

Masteropleiding Letterkunde

De eenjarige voltijdse academische masteropleiding Letterkunde (60 EC) omvat twee op zichzelf staande afstudeerrichtingen, elk met een eigen thematiek, curriculum en uitstroomprofiel. De Engelstalige specialisatie English Literature in a Visual Culture richt zich op de dynamiek tussen literatuur en visuele cultuur, terwijl de Nederlandstalige specialisatie Nederlandse letterkunde en het literaire veld studenten leert om zelfstandig Nederlandse literaire teksten uit heden en verleden te bestuderen en analyseren. Na de herprofilering van de bacheloropleiding staat in de komende periode de herprofilering van de aansluitende masteropleiding op het programma. Vanuit de staf is een curriculumcommissie opgericht met als doel om de focus aan te scherpen en de curriculuminhoud te herzien.

Masteropleiding Taalwetenschappen

De eenjarige voltijds masteropleiding Taalwetenschappen (60 EC) leidt studenten op tot taalspecialist. De opleiding kende tijdens de visitatieperiode drie zelfstandige afstudeerrichtingen met grotendeels eigen programma's: de Nederlandstalige specialisatie Toegepaste Taalwetenschap, met uitstroomvarianten Taalstoornissen en Nederlands als Tweede Taal (NT2), de Engelstalige specialisatie Text Mining (gestart in 2019 en met ingang van 2025-2026 hernoemd tot Language and AI) en de Engelstalige specialisatie Language Description and Comparative Linguistics (tot 2022: Language Consultancy and Linguistic Documentation). Op basis van de genoemde portfolioanalyse heeft het faculteitsbestuur besloten om per 2024-2025 twee onderdelen stop te zetten vanwege structureel lage studentenaantallen. Dit zijn de afstudeerrichting Language Description and Comparative Linguistics en de uitstroomvariant NT2. Voor de huidige studenten in Language Description and Comparative Linguistics is een overgangsregeling vastgesteld om hun studie af te ronden. Voor de NT2-track zijn er geen herinschrijvingen.

De administratieve gegevens van de opleidingen en de instelling zijn opgenomen in bijlage 1 bij dit rapport.

Aanbevelingen vorige accreditatie

In 2019 vond de vorige accreditatie plaats van de bacheloropleiding Literatuur & Samenleving, de masteropleiding Letterkunde en de masteropleiding Taalwetenschappen van de Vrije Universiteit. Destijds werden de opleidingen positief beoordeeld. Het beoordelingsrapport uit 2019 bevatte enkele aanbevelingen van het toenmalige panel. De belangrijkste aanbevelingen en verbeteracties zijn hieronder per opleiding samengevat.

Het huidige panel heeft onderzocht hoe de opleidingen deze aanbevelingen hebben opgepakt en dit tijdens het locatiebezoek met betrokkenen besproken. Het panel constateert dat de opleidingen de aanbevelingen grotendeels hebben opgevolgd en daarmee een positieve ontwikkeling hebben ingezet. Sommige aanbevelingen hebben de opleidingen beredeneerd naast zich neergelegd. Dit wordt verder toegelicht bij de betreffende standaarden.

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

Het panel adviseerde in 2019 om de eindtermen van de afstudeerrichting Literature & Society English te herzien. Door de doorstart van de Nederlandse afstudeerrichting in Creatief Schrijven Nederlands is dit proces uitgebreid naar beide afstudeerrichtingen en per 2024-2025 gestart. In reactie op een advies van het vorige panel is de volgtijdelijkheid tussen toetsen en vakken in de afstudeerrichting Literature & Society English verbeterd door een trapsgewijze opbouw in schrijfopdrachten en toetsing. Verder heeft de opleiding, na zorgvuldige overweging van het paneladvies om de doorstroom naar het tweedegraadsdocentschap te verbeteren door toevoeging van taalkundige vakken, bewust gekozen voor een focus op letterkunde. Beide afstudeerrichtingen richten zich nu op het ontwikkelen van excellente schrijvers, zowel academisch als creatief. Voor Engels wordt de schrijflijn verder aangescherpt, waarbij aansluiting bij het niveau van het Europees Referentiekader (CEFR) wordt overwogen. Tenslotte is de studeerbaarheid van het programma verbeterd door het terugdringen van piekbelasting. Zo worden parallel aan het schrijven van de scriptie geen lange essays meer verwacht. De oriëntatiemodule in het eerste jaar (0 EC) is, ondanks kritische kanttekeningen van het vorige panel, behouden vanwege de belangrijke rol die deze volgens de opleiding speelt in studentenwelzijn, academische vaardigheden en cohortvorming.

Masteropleiding Letterkunde

Naar aanleiding van de aanbevelingen van 2019 en de interne mid-term review van 2023 werkt de opleiding aan het versterken van *unique selling points* om tot een meer onderscheidend profiel te komen. Dit is met name toegespitst op het bevorderen van academische- en creatieve schrijfvaardigheid van studenten. Bij Nederlandse Letterkunde worden keuzeopties gereduceerd tot die vakken waarin de theorie over en praktijkervaring met schrijven centraal staan. Dit geeft opvolging aan de aanbeveling om de coherentie van het programma te vergroten. Bij Engelse Letterkunde wordt naast de bestaande

theoretische leerlijn een praktische leerlijn geïntroduceerd waarin schrijven, vertalen en redactievaardigheden zijn opgenomen. Om studenten beter voor te bereiden op een baan binnen het literaire veld of aanpalend werkveld zijn bij beide afstudeerrichtingen officiële dan wel officieuze mogelijkheden tot het volgen van een stage gecreëerd. In beide afstudeerrichtingen is de inrichting van het afstudeerproces verbeterd. Via een introductiebijeenkomst krijgen studenten tijdig informatie over het scriptietraject. Vervolgens zijn er regelmatige scriptiebijeenkomsten, waar eventuele problemen aan de orde kunnen worden gesteld. De opleiding monitort het studierendement consequent in het jaarverslag en voert waar mogelijk verbeteringen door ter verhoging van de studeerbaarheid.

Masteropleiding Taalwetenschappen

Op advies van het visitatiepanel heeft elk van de drie afstudeerrichtingen een duidelijk eigen profiel gekregen, dat ook zichtbaar wordt in specialisatiespecifieke beoogde leerresultaten. De voorlichting op de VU-website is verbeterd: de afstudeerrichtingen hebben nu een eigen url en zijn beter vindbaar via zoekmachines. Naar aanleiding van de aanbeveling om de navolgbaarheid van de totstandkoming van het scriptiecijfer te verbeteren, worden examinatoren nu verplicht om hun oordeel op elk van de criteria te voorzien van een kwalitatieve motivatie. Indien motivaties van examinatoren verschillen, geven zij een gezamenlijke samenvatting van de totstandkoming van het eindcijfer. Naar aanleiding van het advies om de in de afstudeerrichtingen gebruikte scriptiebeoordelingsformulieren te uniformeren is een commissie ingesteld. Die concludeerde dat de verschillende bestaande beoordelingsformulieren recht deden aan de profielen van de afstudeerrichtingen. Na het schrappen van de afstudeerrichting Language Description and Comparative Linguistics met ingang van het academische jaar 2024-2025 zijn de beoordelingsformulieren opnieuw tegen het licht gehouden en is alsnog een gezamenlijk beoordelingsformulier voor de beide overgebleven afstudeerrichtingen ontwikkeld.

3. OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen en overwegingen

1.1 Profiel

Het panel heeft per opleiding het profiel en de positionering beoordeeld, met aandacht voor herkenbaarheid, afbakening en aansluiting op recente ontwikkelingen in het veld. Hieronder worden de drie opleidingen afzonderlijk besproken, gevolgd door een overkoepelende analyse.

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

De bacheloropleiding Literatuur en Samenleving richt zich op het trainen van studenten in de kritische analyse van literaire teksten. De relaties tussen literatuur, cultuur en samenleving in heden en verleden staan daarbij centraal. Studenten verwerven een basis in literaire theorie en in de literatuur en cultuurgeschiedenis van het aandachtsgebied in hun afstudeerrichting. Ze leren teksten vanuit verschillende gezichtspunten te analyseren, verbanden te leggen tussen complexe ideeën en hun argumenten zowel mondeling als schriftelijk te presenteren. Naast deze gemeenschappelijke deler kennen de twee afstudeerrichtingen ieder eigen focuspunten. De afstudeerrichting Creatief Schrijven Nederlands richt zich op het ontwikkelen van vaardigheden in het creatief schrijven. Daarbij worden schrijfproducten als poëzie, toneel, columns en essays afgezet tegen meer academische schrijfproducten zoals analyses van literatuur in werkstukken. In de afstudeerrichting Engels ligt de nadruk op de relatie tussen literatuur en visuele media. Het programma combineert de bestudering van klassieke Engelstalige literatuur met uitgebreide aandacht voor hedendaagse literaire uitingen waarin visuele elementen een ondersteunende of zelfs centrale rol spelen, zoals film, televisie, strips en games. De opleiding bereidt studenten voor op een loopbaan in het culturele/literaire veld, op het docentschap en/of op het doorstromen naar een (research)masteropleiding.

Het panel heeft waardering voor de profilering van de bacheloropleiding. Die sluit via aandacht voor de ideologische en politiek-maatschappelijke aspecten van literatuur goed aan bij de bredere focus van de VU op academisch burgerschap. Na de zowel binnen als buiten de VU sterk betreurde sluiting van de oude afstudeerrichting Nederlands in 2019, is de opleiding erin geslaagd zichzelf opnieuw uit te vinden rondom het thema creatief schrijven. Dit thema is een rode draad in de nieuwe afstudeerrichting Nederlands en verkend wordt of dit in de afstudeerrichting Engels meer nadruk moet krijgen dan in het huidige programma het geval is. Creatief schrijven sluit goed aan bij de expertise van de staf, dekt een

maatschappelijke behoefte aan goede schrijvers en oefent (meer dan de als ouderwets of vaag ervaren term 'letterkunde') aantrekkingskracht uit op studiekeizers. De opleiding is in basis nog steeds een letterkundige opleiding, met een academische oriëntatie. Creatieve aspecten worden ingebed in een wetenschappelijk kader. De opleiding richt zich niet primair op het opleiden van schrijvers, zoals bijvoorbeeld gebeurt op de hbo-bacheloropleiding Creative Writing van ArteZ, maar op het vormen van bredere professionals voor het literaire veld. Geïnterviewde studenten kozen bewust voor dit profiel en vertelden dat incidentele uitvallers juist die studenten zijn die toch de voorkeur geven aan een meer praktisch-creatieve (schrijf)opleiding.

Zoals ook het vorige panel concludeerde, heeft de keuze van de opleiding om te focussen op letterkunde enige gevolgen voor het uitstroomprofiel van studenten. Waar andere opleidingen Nederlands of Engels de aandacht verdelen over taalkunde, taalbeheersing en letterkunde, richt Literatuur en Samenleving zich hoofdzakelijk op de (Nederlandstalige of Engelstalige) literatuur en het ontwikkelen van de eigen schrijfvaardigheid. Studenten die leraar Nederlands of Engels willen worden, kunnen na de bachelor Literatuur en Samenleving rechtstreeks instromen in de educatieve master Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen, mits zij in hun keuzeruimte voldoende vakken in letterkunde, taalkunde en taalvaardigheid/taalbeheersing hebben gevolgd (de zogenaamde schoolvakminor of een vergelijkbare vakkencombinatie). Voor een tweedegraads lesbevoegdheid bestaat daarnaast de mogelijkheid om de educatieve minor Engels te volgen (een educatieve minor Nederlands wordt niet aangeboden); deze geeft toegang tot het lesgeven in de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Wie na de educatieve minor alsnog een eerstegraads bevoegdheid wil behalen, kan via een verkort traject de educatieve master volgen. Het panel merkt op dat deze routes naar het leraarschap de keuzevrijheid van bachelorstudenten inperken, met name waar het gaat om specialisatie of een buitenlandverblijf. Gezien het streven van de opleiding naar een helder, eenduidig letterkundig profiel, acht het huidige panel dit wel verdedigbaar.

Masteropleiding Letterkunde

De masteropleiding Letterkunde heeft als doel studenten op te leiden tot zelfstandig werkende academici met een stevige basis in het wetenschappelijk onderzoek naar literatuur. Studenten leren literaire teksten kritisch te analyseren, wetenschappelijke vraagstukken te formuleren en daarbinnen hun eigen positie in te nemen. Daarbij ontwikkelen zij zowel onderzoeksvaardigheden als academische kernwaarden zoals kritisch denken, creativiteit, vasthoudendheid en wetenschappelijke integriteit, met oog voor maatschappelijk waardenpluralisme. De twee afstudeerrichtingen hebben elk een eigen profilering. In de afstudeerrichting Nederlandse letterkunde en het literaire veld bestuderen studenten de Nederlandstalige literatuur in samenhang met het bredere literaire veld, waaronder uitgeverijen, literaire instellingen en schrijverspraktijken. Creatief schrijven maakt structureel onderdeel uit van het curriculum. De Engelstalige afstudeerrichting English Literature in a Visual Culture richt zich op de

wisselwerking tussen tekst en beeld, met aandacht voor onder meer ekphrasis, boekverfilmingen en illustraties.

Wat het panel betreft hebben beide afstudeerrichtingen een heldere zelfstandige positionering. Zij sluiten qua thematiek goed aan bij de expertise van de betrokken stafleden en bouwen logisch voort op de afstudeerrichtingen uit de bacheloropleiding Literatuur en Samenleving. De afstudeerrichting Nederlandse letterkunde en het literaire veld combineert academische verdieping met een sterke praktijkoriëntatie, en maakt daarbij goed gebruik van de nabijheid van de Amsterdamse literaire wereld. Het aandeel creatief schrijven is in navolging van de focus in de bacheloropleiding versterkt. De staf van de Engelstalige richting English Literature in a Visual Culture onderzoekt op het moment hoe de huidige focus op de relatie tussen tekst en beeld doorontwikkeld kan worden om de aantrekkelijkheid en instroom te versterken. Veelbelovende mogelijkheden die in de gesprekken benoemd werden, zijn om een sterker accent te leggen op *creative writing*, *literary storytelling* of bredere vormen van *adaptation studies*.

Masteropleiding Taalwetenschappen

De masteropleiding Taalwetenschappen richt zich in drie onderliggende, veelal multidisciplinaire afstudeerrichtingen op het diepgaand begrijpen van taaltheorie, taalverwerving, taalontwikkeling en de interactie tussen taal en technologie. Het beoogde beroepenveld voor afgestudeerden varieert sterk per specialisatie. De Engelstalige specialisatie Text Mining (opgericht in 2019 en per 2025-2026 hernoemd tot Language and AI) positioneert zich op het snijvlak van taal en technologie, door taalwetenschap te combineren met programmeervaardigheden. Dit stelt studenten in staat om met behulp van kunstmatige intelligentie uit grote hoeveelheden linguïstische data relevante informatie te halen. De afstudeerrichting wil experts afleveren die AI-systemen kunnen analyseren, toepassen en begeleiden in domeinen als zorg, overheid, onderwijs en recht, bijvoorbeeld als data-analist, text mining-analist of wetenschappelijk onderzoeker. De interdisciplinaire afstudeerrichting Toegepaste Taalwetenschap (varianten: NT2 en Taalstoornissen) richt zich op taalontwikkeling bij verschillende doelgroepen – respectievelijk NT2-leerders en atypisch ontwikkelende moedertaal-verwervers – en combineert taalwetenschap met inzichten uit onder meer logopedie en ontwikkelingspsychologie. Studenten worden met name opgeleid voor functies als ontwikkelaar lesmateriaal, ontwikkelaar taaltoetsen, klinisch linguïst, wetenschappelijk onderzoeker en NT2-specialist. De variant NT2 is met ingang van academisch jaar 2024-2025 gestopt. De derde, met ingang van dit studiejaar uitgefaseerde, afstudeerrichting is Language Description and Comparative Linguistics (tot 2022: Language Consultancy and Linguistic Documentation). Deze Engelstalige richting bestudeert de wisselwerking van taaltheorie en taaldescriptie vanuit een antropologisch taalwetenschappelijk perspectief. Afgestudeerden vinden voornamelijk carrièrekansen binnen wetenschappelijk onderzoek, bij wetenschappelijke uitgeverijen, en in functies die ondersteuning bieden aan wetenschappelijke activiteiten.

Het panel stelt vast dat het veelzijdige palet aan afstudeerrichtingen en varianten binnen de opleiding Taalwetenschappen sinds de vorige beoordeling is versmald. Om het profiel te versterken, is ingezet op twee afstudeerrichtingen op het vlak van toegepaste taalwetenschappen: Taalstoornissen en Language and AI. Dit past volgens het management bij de expertise van de huidige staf en stelt de VU in staat om zich te onderscheiden van meer theoretisch ingestoken taalkundige opleidingen aan bijvoorbeeld de Universiteit Leiden en de Universiteit van Amsterdam. Door studenten met de toegepaste focus een concreet loopbaanperspectief te bieden, hoopt de opleiding de aantrekkingskracht te verhogen. Het panel kan zich vinden in deze overwegingen. Met het afstoten van de comparatieve taalkundige specialisatie en de NT2 variant is inderdaad een eenduidiger profiel ontstaan, al staan de beide overgebleven specialisaties wel sterk op zichzelf. Om het overkoepelende profiel te expliciteren en formaliseren zou de opleiding kunnen overwegen onder de opleidingsnaam 'Toegepaste Taalwetenschappen' door te gaan. De twee overgebleven afstudeerrichtingen vindt het panel actueel en maatschappelijk relevant.

Het panel ondersteunt de naamswijziging van Text Mining naar Language and AI. Hoewel Text Mining de lading goed dekte, bleek uit gesprekken dat de nieuwe naam voor aankomende studenten beter inzichtelijk maakt waarover de opleiding gaat en het talige karakter benadrukt. Opvallend is de keuze voor een eenjarige specialisatie, waar vergelijkbare opleidingen vaak twee studiejaren beslaan. De opleiding mikt daarmee op een brede doelgroep van studenten met een taalkundige achtergrond die geïnteresseerd zijn in de connectie tussen taal en *machine learning*.

Opleidingsoverstijgende bevindingen

Het panel bezocht de opleidingen op een betekenisvol moment: kort na de succesvolle heroprichting van de Nederlandstalige bachelorafstudeerrichting, de afslanking van de masteropleiding Taalwetenschappen en bij de start van de herprofilering van de masteropleiding Letterkunde. In gesprekken met betrokkenen was de huidige en toekomstige positionering van de drie opleidingen een belangrijk thema. Management en staf verwoordden dat de afschaffing van de bachelorafstudeerrichting Nederlands in 2019 een groot gat sloeg. Binnen de afdeling, binnen de faculteit én binnen de universiteit werd het gemis van deze specialisatie in de daaropvolgende jaren sterk gevoeld, ook vanuit het besef dat brede opleidingen in de humaniora een maatschappelijk belang dienen en belangrijk zijn voor de vorming van toekomstige generaties. Dat het opleidingsmanagement en faculteitsbestuur docenten vervolgens in de gelegenheid stelden om bottom-up de fundamenten te leggen voor een doorstart van de specialisatie, getuigt wat het panel betreft van visie, innovatief vermogen en vertrouwen in de eigen staf.

In de gesprekken richtte het panel zich ook op de vraag in hoeverre inhoudelijke overwegingen doorslaggevend zijn (geweest) in de doorvoering van profielwijzigingen, of dat deze toch in hoofdzaak voortkomen uit teruglopende studentenaantallen en een daarmee gepaard gaande noodzaak om de aantrekkingskracht van de opleidingen te versterken. Management en staf overtuigden het panel dat

inhoud en wervingsstrategie hier op een productieve manier hand in hand gaan. Bij het herontwerpen van specialisaties is de onderzoeksexpertise van de eigen staf steeds leidend geweest. Vanuit die inhoudelijke kracht is gezocht naar profileringen die optimaal aansluiten bij de interesses van studiekeizers, met oog voor relevante maatschappelijke ontwikkelingen. Het panel spreekt zijn waardering uit voor deze benadering. Eveneens positief is dat de Raden van Advies, waarin alumni zitting hebben, betrokken zijn bij het maken van profielkeuzes en belangrijke input hebben kunnen leveren over het vergroten van de aantrekkelijkheid van de opleidingen voor toekomstige studenten.

Een kanttekening is dat de VU veel nadruk legt op de uniciteit van de opleidingen. Naar het panel vaststelt komen elementen uit de beide masteropleidingen ook in programma's van andere Nederlandse universiteiten aan bod. Dit pleit voor een zorgvuldigere benchmarking in de toekomst.

1.2 Beoogde leerresultaten

Het panel heeft per opleiding de beoogde leerresultaten bestudeerd, in samenhang met de gekozen profilering en de internationale eisen vanuit het vakgebied. Overzichten van de beoogde leerresultaten zijn opgenomen in bijlage 2 van dit rapport. Alle opleidingen kennen zowel algemene leerresultaten als specialisatiespecifieke leerresultaten, die steeds worden gekoppeld aan de Dublin-descriptoren.

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

Voor de bacheloropleiding is een set van vijftien algemene beoogde leerresultaten geformuleerd. Deze betreffen vooral academische vorming en de opbouw van kennis over het literaire veld in de samenleving, alsmede vaardigheden op het gebied van (creatief) schrijven. De aanvullende specifieke beoogde leerresultaten, zeven voor Creatief Schrijven Nederlands en vier voor Engels, beschrijven welke specialistische kennis en vaardigheden studenten verworven moeten hebben aan het eind van hun bacheloropleiding.

Het vorige panel adviseerde de beoogde leerresultaten aan te scherpen vanwege hun algemene karakter, overlap en onzorgvuldige koppeling aan de Dublin-descriptoren. Het huidige panel constateert dat de eerdere aanbeveling deels nog steeds relevant is. De specialisatiespecifieke eindtermen zijn goed op orde: ze sluiten aan bij het profiel van de opleidingen en weerspiegelen het juiste bachelorniveau. De algemene beoogde leerresultaten zijn echter nog steeds niet voldoende duidelijk en overzichtelijk. Het management vertelde het panel dat de geplande herziening van deze algemene beoogde leerresultaten is uitgesteld vanwege de afschaffing en latere heroprichting van de afstudeerrichting Nederlands. Intussen is deze opgepakt door een docententeam onder begeleiding van het VU-brede Centre for Teaching and Learning (CTL). Het panel beschouwt het uitstel onder de geschatte omstandigheden weliswaar als begrijpelijk, maar benadrukt dat het traject nu voortvarend en zorgvuldig moet worden afgerond. Specifiek voor de Engelstalige specialisatie heeft de aanbeveling rondom aansluiting bij het

CEFR-niveau ook nog geen opvolging gekregen. Het panel vraagt ook hier vaart te zetten achter de besluitvorming.

Masteropleiding Letterkunde

De vier algemene beoogde leerresultaten van de masteropleiding Letterkunde leggen nadruk op verdieping in literair onderzoek en de ontwikkeling van zelfstandige onderzoeksvaardigheden. Twee aanvullende specifieke leerresultaten per specialisatie richten zich op het bestuderen van de relatie tussen ofwel Nederlandstalige literatuur en het literaire veld ofwel Engelstalige literatuur en visuele cultuur. Het panel beoordeelt de algemene leerresultaten van de opleiding als helder en relevant. Ze zijn breed letterkundig georiënteerd, met een evenwichtige aandacht voor academische vorming, onderzoeksvaardigheden en maatschappelijke oriëntatie. Deze overkoepelende leerresultaten bieden daarmee een solide basis voor beide specialisaties. De specialisatiespecifieke leerresultaten sluiten aan bij de gekozen profilering, maar zijn zodanig generiek geformuleerd dat ze ruimte laten voor verdere doorontwikkeling van het profiel. In de specialisatie English Literature in a Visual Culture wordt de nadruk op visuele cultuur expliciet benoemd, al blijft het betreffende leerresultaat wel algemeen van aard. In de specialisatie Nederlandse letterkunde en het literaire veld verwijst een van de beoogde leerresultaten naar het gebruiksgerichte karakter van literatuur (*function and transfer of literature*), wat het panel interpreteert als een verwijzing naar het literaire werkveld. Deze formuleringen acht het panel passend bij de fase waarin de opleiding zich bevindt, en waarin met name de thematische focus van de Engelstalige specialisatie nog verder wordt uitgewerkt.

Masteropleiding Taalwetenschappen

De masteropleiding Taalwetenschappen heeft naast achttien algemene beoogde leerresultaten vier aanvullende leerresultaten voor de specialisatie Description and Comparative Linguistics, drie voor Toegepaste Taalwetenschap (Taalstoornissen/N2T) en zeven voor Text Mining. De algemene leerresultaten betreffen intellectuele basisvaardigheden, een onderzoekende houding, disciplinaire kennis en vakoverstijgende vaardigheden. De specialisatiespecifieke leerresultaten gaan dieper in op vakinhoudelijke aspecten. De specialisatie Language Description and Comparative Linguistics richt zich in de leerresultaten met name op de wisselwerking tussen taaltheorie en taalbeschrijving, met als doel studenten zelfstandig een *reference grammar* van een onbekende taal te leren opstellen. De leerresultaten zijn academisch van aard en vergelijkbaar met die van internationale (research)masteropleidingen in descriptieve taalkunde, met een praktische focus op veldwerk. De leerresultaten van Toegepaste Taalwetenschap (Taalstoornissen/N2T) weerspiegelen een combinatie van wetenschappelijke diepgang en maatschappelijke relevantie, met nadruk op interdisciplinaire onderzoeksmethodologie en probleemoplossing in praktijksituaties. De leerresultaten van Text Mining, tenslotte, leggen de nadruk op het toepassen en kritisch evalueren van taaltechnologische methodes, ondersteund door taalkundige kennis.

Het panel vindt de algemene beoogde leerresultaten van de opleiding overtuigend. Ook de opleidingsspecifieke leerresultaten sluiten goed aan bij het vakgebied, het beroepenveld en internationale verwachtingen. Tegelijkertijd plaatst het panel enkele kritische kanttekeningen bij de formulering van het gewenste niveau in de specifieke leerresultaten. Zo ontbreken bij de specialisatie Toegepaste Taalwetenschap in enkele leerresultaten (*'have acquired knowledge', 'have developed skills'*) duidelijke aanwijzingen voor het vereiste niveau, terwijl van masterstudenten toch een gevorderde beheersing verwacht mag worden. Bij Text Mining vindt het panel de ambities juist hoog gegrepen (bijvoorbeeld: *'have specialist knowledge in the field of language technology, analytical techniques and methods and approaches to automatic text analysis'*), gezien de relatief korte duur van de opleiding. In beide gevallen adviseert het panel om de beoogde leerresultaten beter af te stemmen op wat realistisch haalbaar is binnen de omvang en opzet van een éénjarige masteropleiding, zonder daarbij aan inhoudelijke relevantie of arbeidsmarktaansluiting in te boeten.

Betrokkenheid van het werkveld

Voor een goede aansluiting met het werkveld beschikt het cluster Letterkunde en Taalwetenschappen Over een Raad van Advies. Deze is recent, in 2024, formeel ingesteld en bestaat uit een mix van alumni en professionals uit het beroepenveld. Daarnaast bestaat er al langer een aparte Raad voor Nederlandse Letterkunde.

De Raad van Advies komt één à twee keer per jaar samen en fungeert als klankbord bij onderwijsvernieuwingen en (her)profilering van de afstudeerrichtingen. De leden signaleren veranderingen in het werkveld en denken actief mee over de implicaties daarvan voor het curriculum, zoals recent bij de implementatie van creatief schrijven. De opleidingsdirecteur evalueert samen met de raad de maatschappelijke relevantie van het onderwijs en zet op basis daarvan waar nodig veranderingen in gang. Op grond van een gesprek met adviesraadleden heeft het panel kunnen vaststellen dat de leden, alhoewel nog maar kort actief, constructief meedenken met de opleidingen en deze juist op het sleutelmoment van veranderingen van waardevolle, gevraagde en ongevraagde input voorzien.

Conclusie

Het panel is positief over de profilering, ambities en daarvan afgeleide beoogde leerresultaten van de drie opleidingen. De beoogde leerresultaten sluiten aan bij internationale standaarden vanuit het vakgebied en zijn, via de Raden van Advies, afgestemd met het beroepenveld. De bacheloropleiding **Literatuur en Samenleving** heeft zich na de herstart van Nederlands herijkt rond het wervende thema creatief schrijven. In de specialisatiespecifieke leerresultaten komt het vernieuwde profiel goed uit de verf. Wel vraagt het panel om de herformulering van de algemene beoogde leerresultaten die al sinds 2019 op de rol staat in het collegejaar 2024-2025 af te ronden. In het verlengde van de herprofilering van de bachelor, wordt nu ook gewerkt aan de doorontwikkeling van het profiel van de masteropleiding **Letterkunde**. Indien nodig kunnen de specialisatiegerichte leerresultaten, die op dit moment de lading

nog goed dekken, in dat proces verder geconcretiseerd worden. De masteropleiding **Taalwetenschappen** heeft, na het schrappen van de specialisatie Language Description and Comparative Linguistics en de NT2-variant, een heldere toegepaste koers ingezet, die mogelijk bestendig kan worden door een aanpassing van de opleidingsnaam in Toegepaste Taalwetenschappen. De algemene beoogde leerresultaten zijn relevant en passend, maar het panel adviseert om de specialisatiespecifieke leerresultaten beter in lijn te brengen met het niveau dat realistisch gezien van masterstudenten verwacht mag worden. Overkoepelend waardeert het panel de inhoudelijke gedrevenheid waarmee herprofilering en curriculumontwikkeling worden aangepakt.

Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat de opleidingen **voldoen aan standaard 1**, beoogde leerresultaten.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen en overwegingen

2.1 Curricula

Het panel heeft zich via schematische overzichten en digitaal cursusmateriaal verdiept in de opbouw, samenhang en inhoud van de programma's van de drie opleidingen. Curriculumoverzichten zijn opgenomen in bijlage 3 van dit rapport.

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

De beide afstudeerrichtingen van de driejarige bacheloropleiding (180 EC) kennen grotendeels op zichzelf staande programma's met eigen inhoudelijke accenten. Overlap zit met name in academische kernvakken rond academische vaardigheden (*History of knowledge* en *Academic English*), het eerstejaarsvak rond creatief schrijven en een afsluitende module over loopbaanoriëntatie. Daarnaast starten beide programma's met een oriëntatiemodule, waarin studenten bekend worden gemaakt met de universiteitsbibliotheek en de studieadviseur. De opleiding houdt vast aan de door het vorige panel bekritiseerde keuze om geen studiepunten aan deze module te koppelen. Het huidige panel vindt dit geen ongebruikelijke gang van zaken en maakt hiertegen geen bezwaar.

Omdat de afstudeerrichting **Creatief Schrijven Nederlands** van start ging in het lopende academische jaar, kon het panel met name een oordeel vormen over het eerste studiejaar. De studiejaar 2 en 3 zijn weliswaar schematisch uitgewerkt, maar detailinformatie over de inhoud van studieonderdelen was nog niet beschikbaar. Het panel merkt op dat er wel al een duidelijke structuur zichtbaar is die uitgaat van zes leerlijnen, drie onderling verbonden vakinhoudelijke en drie aanvullende leerlijnen. Het eerste jaar is met name inleidend: studenten krijgen in vakken van elk 6 EC een introductie in creatief schrijven, maken kennis met Nederlandse literatuur door de eeuwen heen en verwerven inzicht in literaire analyse en kritiek. Het tweede jaar, momenteel in ontwikkeling, zal zich richten op verdieping van de literaire vakken, met aandacht voor medialiteit en de rol van AI in tekstgeneratie. Het bevat daarnaast elementaire taalkunde. In het geplande derde jaar volgen studenten verdiepende vakken rondom creatief schrijven en multiculturaliteit, evenals een beroepsgeoriënteerde module. Ze sluiten de opleiding af met een scriptiecolloquium en scriptie (3+9 EC).

De afstudeerrichting **Literature and Society: English** is opgebouwd rond vier leerlijnen. Twee daarvan zijn vakinhoudelijk en twee aanvullende leerlijnen richten zich op schrijfvaardigheid en beroepsoriëntatie/persoonlijke ontwikkeling. Het eerste studiejaar biedt een introductie in literatuurtheorie en actuele thema's in de Engelstalige literatuur, evenals in de rol van literatuur in

sociale en politieke veranderingen. Het tweede jaar verdiept zich in de Engelstalige literatuurgeschiedenis vanaf 1550, en in het derde jaar specialiseren studenten zich via een buitenlandverblijf (30 EC), minor (30 EC) of stage (12 EC) in combinatie met keuzevakken. Daarnaast volgen ze het scriptiecolloquium en schrijven ze de scriptie (3+9 EC). Het curriculum wordt afgesloten met de module *Career Orientation*, gericht op het beroepenveld.

Het panel beoordeelt de opbouw en inhoud van de bacheloropleiding Literatuur en Samenleving als doordacht en evenwichtig. Beide programma's kennen duidelijke leerlijnen die samen zorgen voor een coherent curriculum, met een opbouwende moeilijkheidsgraad en integratie van alle beoogde leerresultaten. Op basis van digitaal cursusmateriaal stelt het panel vast dat de leerdoelen van cursussen helder zijn geformuleerd. De opleiding sluit aan bij de bredere VU-profilering rond academisch burgerschap, onder meer door het analyseren van literatuur in haar maatschappelijke context. Vakken zijn sociaal-vormend, met aandacht voor zaken als globalisering, postkolonialisme en *eco-criticism*, met name in de afstudeerrichting Literature & Society: English. Studenten van die specialisatie geven aan dat het curriculum hen helpt literatuur te koppelen aan actuele maatschappelijke vraagstukken, al vinden sommige studenten dat het programma nog sterker zou kunnen inspelen op sociaal-politieke dimensies van teksten. Voor de opleiding als geheel viel het panel op dat sommige gespecialiseerde vakken op het eerste gezicht minder thematisch samenhangend lijken. Bij nadere bestudering blijkt echter dat deze vakken inhoudelijk goed aansluiten bij de expertise van docenten, waarmee studenten toegang krijgen tot actuele onderwerpen binnen het domein. Dit is wat het panel betreft een valide argument voor het opnemen van meer specialistische vakken.

Over het geheel genomen biedt de opleiding volgens het panel een stevige academische vorming, met een duidelijke en geleidelijke ontwikkeling van onderzoeks- en schrijfvaardigheden richting de scriptie. Studenten voelen zich hierbij goed ondersteund en spreken positief over de structuur en begeleiding tijdens het afstudeertraject. Ook de structurele aandacht voor arbeidsmarktoriëntatie, die al vanaf het eerste jaar in het curriculum is verankerd, ervaren studenten als een sterk punt van de opleiding.

Gezien de herprofilering heeft het panel zich in het bijzonder verdiept in de nieuwe vakken rondom creatief schrijven uit de Nederlandstalige richting: Creatief Schrijven I, II en III. Het panel stelt vast dat creatieve aspecten in deze vakken steeds sterk wetenschappelijk zijn ingebed: studenten reflecteren vanuit een wetenschappelijke basis op hun eigen schrijfproducten, waarbij zij deze bijvoorbeeld moeten relateren aan historische genres en literaire conventies. Het panel waardeert deze benadering, waardoor het creatieve en het analytische elkaar inhoudelijk versterken, niet alleen in de specifieke schrijfvakken, maar ook in letterkundige modules. Dit stimuleert studenten niet alleen in hun schrijfvaardigheid, maar verdiept ook hun begrip van literatuur als complex en gelaagd fenomeen. Uit het studentenhoofdstuk en een gesprek met studenten blijkt dat studenten de combinatie van theorie en praktijk goed in balans vinden, al zou een deel van hen de creatieve component graag nog prominenter terugzien, bijvoorbeeld door het spreiden van schrijfp opdrachten over het hele jaar.

In de Engelstalige afstudeerrichting blijft creatief schrijven vooralsnog beperkt tot het eerstejaarsvak *Creative Writing*. Daarnaast bieden de vakken *Life Writing* en *Travel Writing* de mogelijkheid om schrijfoopdrachten creatief in te vullen. Studenten met wie het panel sprak noemden het vak *Creative Writing* als een bijzonder inspirerend deel van het programma. Het panel ziet potentie in het verder integreren van deze component in het curriculum. Tot slot merkt het op dat de rol van AI – relevant voor schrijfontwikkeling en redactiewerk – in beide specialisaties op dit moment nog beperkt zichtbaar is. Uit gesprekken bleek echter dat de opleiding actief werkt aan een verantwoorde integratie van AI in het curriculum, met specifieke aandacht voor het schrijfproces. Daarbij staat centraal wat een tekst tot een goede tekst maakt, welke rol menselijke creativiteit speelt en wat de functie is van een redactie. In de afstudeerrichting Creatief Schrijven Nederlands komt de omgang met AI met name terug in het geplande tweedejaarsvak *Schrijven en AI*. Men overweegt daarnaast om in de master(fase) keuzevakken rond post-editing en AI aan te bieden en zo een doorgaande leerlijn rond AI in te richten in de bacheloropleiding Literatuur en Samenleving en de masteropleiding Letterkunde. Dit is een mogelijkheid die het panel ondersteunt.

Het panel stelt vast dat studenten over het algemeen blij zijn met de structuur van de studie en de inhoud van het curriculum. Voor de nieuwe afstudeerrichting Creatief Schrijven Nederlands tekenen studenten daarbij wel aan dat zij kunnen zien dat deze pas dit jaar begonnen is. Zo is het voor de studenten van tevoren soms wat vaag waar vakken precies over gaan en lijkt ook de inhoud van sommige vakken nog niet helemaal vast te staan. Tegelijkertijd merken studenten dat er veel belang wordt gehecht aan hun mening. Docenten vragen al gedurende de looptijd van een vak feedback en sturen op basis daarvan waar nodig ook bij. Studenten hebben gemengde reacties op de plaats van taalkunde in het curriculum: sommigen noemen taalkunde een belangrijke basis voor literaire analyse, terwijl anderen – met name studenten die bewust voor het letterkundige profiel van de opleiding aan de VU kozen – er minder meerwaarde in zien. Studenten Nederlands volgen ook twee vakken *Academic English*, wat eveneens wisselende meningen oproept; sommigen zien het nut niet, terwijl anderen Engelse schrijfvaardigheid als goede voorbereiding op een master beschouwen. Volgens het panel benadrukken deze verschillen met name het belang van heldere communicatie over in de curricula gemaakte keuzes.

Masteropleiding Letterkunde

De twee afstudeerrichtingen van de eenjarige masteropleiding Letterkunde (60 EC) hebben elk een eigen programma, met vakken die in het verlengde liggen van de profilering op het literaire veld (Nederlands) en visuele cultuur (Engels).

De Nederlandstalige afstudeerrichting **Nederlandse letterkunde en het literaire veld** combineert literatuurwetenschappelijke verdieping met praktijkgerichte elementen. In het eerste semester volgen studenten twee inleidende modules van elk 6 EC (*Literatuur en beeldcultuur* en *Multatuli en het literaire veld*). Aanvullend kiezen ze zelf drie vakken (in totaal 18 EC) uit een keuzeaanbod van vijf vakken. In het

tweede semester volgen studenten twee qua thematiek jaarlijks wisselende werkcolleges of lopen een stage (12 EC), en schrijven vervolgens een scriptie (18 EC). Thema's als (post)kolonialisme, feminisme en vroegmoderne literatuur komen terug in het vakkenaanbod en het oefenen met schrijven staat in alle keuzemodules centraal. Met name via de werkcolleges wordt aansluiting bij lopend onderzoek van docenten bewerkstelligd.

De Engelstalige richting **English Literature in a Visual Culture** benadert de relatie tussen Engelstalige literatuur en visuele cultuur zowel praktisch als meer theoretisch. Studenten volgen zeven modules van ieder 6 EC waarin zowel canoneke, klassieke als niet-canoneke teksten en subversieve genres aandacht krijgen. Ze komen daarbij niet alleen in aanraking met Amerikaanse en Britse teksten, maar ook met wereldliteratuur. In het tweede semester schrijven studenten een scriptie (18 EC) over een zelfgekozen onderwerp dat aansluit bij de thematiek van de opleiding en de expertise van docenten.

Het panel oordeelt dat de curricula van beide specialisaties goed zijn opgebouwd, met een doordachte balans tussen theoretische verdieping en praktijkgerichte elementen. Alle beoogde leerresultaten komen in de vakken aan bod. De specialisatie English Literature in a Visual Culture biedt studenten een klassieke letterkundige opleiding, terwijl de specialisatie Nederlandse letterkunde en het literaire veld sterker is toegesneden op de literaire praktijk, met vakken die inzoomen op onder meer leesbevordering en het uitgeversvak. Beide programma's bevatten vakken die aansluiten bij de onderzoeksexpertise van docenten en inhoudelijk aantrekkelijk zijn voor een hedendaags studentenpubliek. Studenten waarderen deze vakken over het algemeen hoog. De enige uitzondering daarop is het vak *Narrativiteit* uit de Nederlandstalige specialisatie, dat eerder in samenwerking met de afdeling CIW werd aangeboden en dat studenten als minder relevant ervaren. Na een docentwissel is dit vak nu in herontwikkeling. Bepaalde andere onderdelen – zoals het verplichte vak over Multatuli – lijken relatief specialistisch en 'niche', maar passen naar het panel vaststelt qua inhoud wel binnen het bredere doel van de opleiding om studenten op te leiden voor functies in het literaire veld en het onderwijs.

Uit gesprekken bleek dat studenten zich gedurende de opleiding goed voorbereid voelen op het schrijven van de scriptie en tevreden zijn over de daarbij geboden begeleiding. Zij waarderen ook dat er veel aandacht uitgaat naar hun toekomstperspectief, onder andere via de geboden mogelijkheid om stage te lopen bij uitgeverijen, culturele of overheidsorganisaties en via vakken die zich richten op het middelbaar onderwijs of de academische wereld. Alumni bevestigden dat stages vaak leiden tot een baan. Beroepsoriëntatie is momenteel sterker ontwikkeld in de Nederlandse specialisatie dan in de Engelse, waar slechts via een vrijstellingsverzoek bij de examencommissie een officiële stagemogelijkheid bestaat. Studenten vertelden dat het bestaan van deze mogelijkheid bovendien niet algemeen bekend is, waardoor sommigen deze kans mislopen. Het panel raadt aan om een officiële stageoptie op te nemen in de Engelstalige specialisatie.

Het panel constateert dat de specialisatie Nederlandse letterkunde en het literaire veld studenten meer keuzevrijheid biedt dan de specialisatie English Literature in a Visual Culture. Door inhoudelijk goed doordachte combinaties van keuzevakken blijft het Nederlandse programma bovendien voldoende samenhangend. Gezien het beperkte aantal studenten, begrijpt het panel dat het Engelse programma volledig uit verplichte vakken bestaat. Door studenten binnen de bestaande vakken de mogelijkheid te geven een eigen invulling te kiezen, kan de opleiding toch voldoende ruimte bieden om persoonlijke interesses te volgen. Het toevoegen van een stage zou deze flexibiliteit verder kunnen vergroten.

In de Engelse specialisatie lijkt de focus op visuele cultuur de laatste jaren wat te zijn verwaterd. Deze komt met name nog terug in vakken als *The Graphic Novel* en *Adaptation Studies*, maar is in andere vakken minder zichtbaar of zelfs afwezig (*Place and Planet in the Anthropocene; Gothic Spaces*). Studenten geven dan ook aan dat het programma sterker zou kunnen aansluiten bij het in de specialisatiernaam gesuggereerde profiel. Uit gesprekken met docenten bleek dat een herprofilering op de agenda staat. Naar aanleiding daarvan zal ook de curriculuminhoud tegen het licht worden gehouden.

Masteropleiding Taalwetenschappen

De drie afstudeerrichtingen van de eenjarige masteropleiding Taalwetenschappen (60 EC) hebben elk een eigen programma dat in het verlengde ligt van de profilering. De taalkunde vormt een gezamenlijk vertrekpunt: in alle drie de programma's is in het eerste semester een kernmodule *Linguistic Research* (6 EC) opgenomen. Deze module, die studenten met sterk uiteenlopende niveaus van voorkennis moet bedienen, geeft een overzicht van de heersende terminologie binnen de taalwetenschap en traint studenten om deze kennis toe te passen op verschillende onderzoeksgebieden zoals taaltypologie, taalverwerving en taalstoornissen. *Linguistic Research* is verplicht voor studenten van Language Description and Comparative Linguistics en Toegepaste Taalwetenschap. Ook Text Mining-studenten met een achtergrond in Informatica of AI volgen dit vak. Hun studiegenoten met een taalkundige achtergrond volgen in plaats daarvan de module *Programming in Python for Text Analysis*.

Binnen het programma van **Language Description and Comparative linguistics** richten drie van de vier kernmodules (*Phonological Analysis and Typology; Describing Morphosyntax; Comparative Linguistics*, elk 6 EC) zich op taalvariatie. In de vierde kernmodule (Field Methods and Linguistic Analysis, 6 EC) staan veldmethoden centraal. Studenten leren algemene taalmodellen toepassen op taalspecifieke data en deze kritisch evalueren. In de keuzeruimte (12 EC) kiezen studenten vakken passend bij hun taalkundige interesse. Zij ronden de opleiding af met een scriptie (18 EC), doorgaans ingebed in het onderzoek van de begeleider, waardoor studenten bijdragen aan actuele thema's in de taalwetenschap.

Beide uitstroomvarianten van de afstudeerrichting **Toegepaste Taalwetenschap** delen een gezamenlijk programma van 30 EC (waarvan 18 EC scriptie, 6 EC *Linguistic Research*, 6 EC *Statistiek voor gevorderden*). De overige 30 EC bestaat uit specialistische vakken en stage. In de variant Nederlands als Tweede Taal

ligt de nadruk op vakinhoud (*Didactiek NT2*, 9 EC) en didactiek (*Didactiek BVE & taalonderwijs volwassenen*, 12 EC inclusief 5 EC stage). De variant Taalstoornissen focust op drie doelgroepen, elk behandeld in een apart vak (*Specifieke taalstoornissen en meertaligheid*; *Taal-en gehoorstoornissen*; *Dyslexie en orthodidactiek van het talenonderwijs*, elk 6 EC). Het scriptietraject start gezamenlijk voor beide uitstroomvarianten, waarbij studenten kiezen uit onderwerpen die aansluiten bij lopend onderzoek van docenten. Via presentaties in het zogenaamde referatenuur ontvangen studenten feedback op hun scriptieonderzoek.

De afstudeerrichting **Text Mining** kent een vast programma van 42 EC aan vakken en 18 EC voor de scriptie die eventueel gecombineerd kan worden met een stage. Tegelijk met het vak *Linguistic Research* dan wel *Programming in Python for Text Analysis* (zie boven), volgen studenten het vak *Introduction to Human Language Technology* dat ingaat op machine learning en large language models. De vervolgvakken *Language and Data* en *Machine Learning for NLP* bouwen hierop voort. In het vak *Applied Text Mining: Methods* brengen studenten het geleerde in praktijk door in groepsverband aan een neuro-linguïstisch programmeer-experiment te werken. In *Advanced NLP* werken studenten individueel aan een complexe, text mining-relevante NLP-taak. In het *Thesis seminar* bereiden studenten zich voor op hun scriptie, eventueel in combinatie met een stage. Het aanscherpen van relevante onderzoeksvaardigheden staat in dit vak centraal.

Het panel is in grote lijnen positief over de programma's van de drie specialisaties. Deze bieden studenten inhoudelijk relevante en uitdagende vakken, met een logische opbouw en adequate dekking van de geformuleerde leerresultaten. Eveneens positief is de nauwe koppeling tussen scriptieonderzoek en lopende onderzoeksprojecten van docenten. Geraadpleegde studenten zijn over het algemeen tevreden over de programma's en waarderen vooral de multidisciplinaire opzet en de verbinding met de praktijk. De programma's maken op overtuigende wijze een cross-over tussen taalwetenschap en disciplines als antropologie, psychologie, pedagogiek of computerwetenschappen en sluiten daarmee aan bij bestaande behoeftes in het beroepenveld. Een specifiek pluspunt in de specialisatie Toegepaste Taalwetenschap is de mogelijkheid om via een verkort hbo-traject Logopedie bij de HAN een klinische bevoegdheid te behalen. Tegelijk merkt het panel op dat sommige studenten verbaasd lijken te zijn dat het programma op zichzelf niet kwalificeert voor specifieke beroepsrollen, zoals klinische begeleiding van kinderen. In de voorlichting zou de opleiding dit misschien sterker kunnen benadrukken. Een terugkerend aandachtspunt, dat zowel studenten als docenten noemden en dat het panel als begrijpelijk maar lastig oplosbaar beschouwt, is de beperkte mogelijkheid voor consolidatie, flexibiliteit en verdieping binnen het programma van 60 EC. Het snelle tempo van opeenvolgende vakken draagt ook bij aan de steile leercurve die studenten ervaren (zie verder onder *studeerbaarheid, studiebegeleiding en informatievoorziening*).

Het panel heeft speciale aandacht besteed aan de taalkundige component binnen de twee overgebleven specialisaties: Taalstoornissen en Text Mining. Dat het aandeel van taalkundige verdieping relatief beperkt is, vindt het panel begrijpelijk gezien het toegepaste, multidisciplinaire karakter en de relatief korte opleidingsduur. In de specialisatie Taalstoornissen is de taalkunde aanwezig via het verplichte vak *Linguistic Research* en aanvullende vakken die hier inhoudelijk op voortbouwen. Het panel constateert dat de huidige opzet van het programma aansluit bij de geformuleerde beoogde leerresultaten op het vlak van taalkunde. In de specialisatie **Text Mining** volgen alleen studenten zonder taalkundige achtergrond het inleidende vak *Linguistic Research*. Het programma richt zich vervolgens vooral op het ontwikkelen van technische vaardigheden waarmee taalkundige analyses kunnen worden uitgevoerd. Binnen deze specialisatie ligt de nadruk minder op theorievorming in taalkunde of technologie, maar juist op toepassing in nieuwe situaties. De opleiding onderstreept dat een gedegen kennis van taal onmisbaar is voor het gebruik en de verdere ontwikkeling van taaltechnologische modellen. Dit sluit volgens het panel aan bij de beoogde leerresultaten, waarin sprake is van het oplossen van zowel praktische als theoretische problemen.

Het panel constateert wel dat het onderwijs binnen de specialisatie Text Mining zich momenteel vooral richt op de dominante modellen in het veld. Gezien de snelle technologische ontwikkelingen veranderen deze modellen voortdurend. Om studenten optimaal voor te bereiden op dit dynamische vakgebied, adviseert het panel de opleiding om nog sterker in te zetten op het ontwikkelen van adaptieve expertise: het vermogen om flexibel in te spelen op nieuwe technieken en inzichten. Dit vraagt mogelijk om een heroverweging van de huidige instroomeisen en de duur van het programma. Op dit punt komt het panel later in dit rapport nog terug.

Onderwijsvisie, didactisch concept en werkvormen

Op basis van de documentatie en de gesprekken met studenten en docenten constateert het panel dat de vormgeving van het onderwijs binnen de drie opleidingen goed aansluit bij de onderwijsvisie van de VU (2021), waarin de kernwaarden *persoonlijk*, *open* en *verantwoordelijk* centraal staan. Deze visie vertaalt zich in onderwijs dat gericht is op het bevorderen van vrije, open communicatie en op de vorming van verantwoordelijke, kritische en geëngageerde academici. Het persoonlijke karakter en de nadruk op academisch burgerschap komen onder meer tot uiting in het gebruik van kleinschalige, activerende werkvormen die via het principe van *constructive alignment* zijn afgestemd op leerdoelen en toetsvormen. Interactieve hoorcolleges worden ingezet voor kennisoverdracht, waarna verwerking plaatsvindt via onder andere werkcolleges, groepsopdrachten, practica en excursies. Deze onderwijsvormen zijn student-gecentreerd: studenten worden gestimuleerd om zelfstandig en kritisch na te denken en krijgen ruimte voor hun eigen inbreng, wat het academisch debat ten goede komt en bijdraagt aan hun ontwikkeling richting de beoogde leerresultaten. Studenten geven aan dat het onderwijs grotendeels is vormgegeven rond groepsdiscussies, wat volgens hen een actieve en diepgaande betrokkenheid bij de leerstof bevordert.

De opleidingen hanteren het didactische concept van de *mixed classroom*, dat ruimte biedt aan verschillende perspectieven en de bestaande diversiteit binnen de studentenpopulatie actief benut. Het panel vernam dat docenten getraind zijn in het gebruik van dit concept, bijvoorbeeld in het omgaan met ‘*hot moments*’ in het klaslokaal. Daarnaast zijn ze actief betrokken geweest bij de ontwikkeling van VU-brede workshops rond *mixed classroom*-onderwijs. Studenten worden ook telkens opnieuw in wisselende groepen ingedeeld, zodat zij met alle medestudenten samenwerken en zich niet terugtrekken in subgroepen op basis van bijvoorbeeld nationaliteit. Studenten met wie het panel sprak, herkennen en waarderen deze aanpak en bevestigen dat verschillende achtergronden en ervaringsniveaus op een constructieve manier worden ingezet om wederzijds leren te bevorderen. Binnen de masteropleiding **Taalwetenschappen** lijken de verschillen binnen de studentpopulaties het grootst. In de afstudeerrichting Text Mining lopen de taalkundige en technische voorkennis sterk uiteen, terwijl binnen Toegepaste Taalwetenschap de mate van praktijkervaring varieert: sommige studenten zijn al werkzaam in het beroepenveld, bijvoorbeeld als logopedist of leerkracht, terwijl anderen rechtstreeks uit een bacheloropleiding instromen. Studenten gaven in gesprek met het panel aan dat deze diversiteit doorgaans leidt tot een productieve kruisbestuiving, waarbij zij elkaar ondersteunen en van elkaars expertise profiteren. Over het algemeen ervaren studenten de leeromgeving als vertrouwd. Studenten van de bachelorafstudeerrichting **Creatief Schrijven Nederlands** benadrukten ook het belang van een veilige omgeving, juist vanwege de centrale thematiek van hun opleiding. Studenten delen regelmatig persoonlijke en intieme teksten, wat vraagt om respectvolle omgangsvormen, met name in het geven en ontvangen van feedback.

Alle drie de opleidingen hebben kleine studentpopulaties. De opleidingen maken goed gebruik van deze kleinschaligheid door studenten veel persoonlijke feedback te geven, met aandacht voor de persoonlijke talenten en ambities van de student. Daarnaast zijn ze zich er ook goed van bewust dat een zekere kritische massa nodig is om effectieve *communities of learners* te kunnen vormen die van en met elkaar leren. Mede om deze reden volgen studenten van de masterspecialisatie **English Literature in a Visual Culture** bijvoorbeeld bepaalde vakken samen met studenten van andere opleidingen waarin de relatie tussen woord en beeld een belangrijke rol speelt, namelijk de afstudeerrichting Multimodal Communication van de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen en de afstudeerrichting Comparative Arts and Media Studies van de masteropleiding Kunst- en Cultuurwetenschappen. Door de diversiteit die zo binnen de studentenpopulatie ontstaat, krijgt het interdisciplinaire karakter van de afstudeerrichting op organische wijze vorm.

Het panel waardeert ook dat de opleidingen invulling geven aan academisch burgerschap door bewust verbinding te maken met de maatschappij. Dit gebeurt onder meer door het uitnodigen van professionals en stakeholders voor gastcolleges, door studenten te laten werken aan praktijkgerichte vraagstukken en door kritische discussies over maatschappelijke dilemma’s te voeren binnen een academisch kader. In het kader van een SKO-project verkennen de opleidingen de mogelijkheid om *impact tutorials* in het

onderwijs in te zetten. Deze zijn gericht op het analyseren van maatschappelijke problemen en het ontwikkelen van creatieve oplossingen, waarmee niet alleen de maatschappelijke betrokkenheid maar ook de analytische vaardigheden van studenten worden versterkt. De opleidingen zien deze werkvormen als een waardevolle aanvulling op en alternatief voor stages, die niet voor iedere student haalbaar of wenselijk zijn.

Samenvattend ziet het panel de operationalisering van het didactisch concept van de *mixed classroom*, de structurele inzet van kleinschalige, activerende onderwijsvormen en het creëren van een *sense of belonging* als sterke punten van alle drie de opleidingen.

Instroom, doorstroom en uitstroom

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

De bacheloropleiding kent een relatief stabiele instroom. De afstudeerrichting Literature and Society: English ontvangt jaarlijks rond de 30-35 studenten, waarvan circa de helft afkomstig is uit het buitenland (binnen én buiten de EU). De nieuwe afstudeerrichting Creatief Schrijven Nederlands is veelbelovend gestart met 37 studenten, waarmee de eigen doelstelling van ≥ 25 studenten is overtroffen. Toelating van studenten met een Nederlands vwo-diploma verloopt via de standaardprocedure; internationale studenten worden via het International Office beoordeeld op diploma-equivalentie en (via een taaltoets) op taalvaardigheid. Matching en voorlichting zijn goed georganiseerd, inclusief een toegankelijke online matchingmodule voor internationale kandidaten. Studenten vinden de toelatingsprocedure duidelijk en toegankelijk en – zeker de internationale studenten – waarderen de introductieactiviteiten die helpen bij het wegwijs worden binnen de opleiding en het Nederlandse universitaire systeem. Hoewel het behalen van het diploma binnen de nominale studieduur niet vanzelfsprekend is, zijn er sinds de vorige visitatie duidelijke verbeteringen zichtbaar in het studiesucces. Door gerichte begeleiding en aandacht voor sociale binding is het percentage studenten dat nominaal of binnen vier jaar afstudeert aanzienlijk gestegen.

Masteropleiding Letterkunde

De instroom in de masteropleiding Letterkunde ligt gemiddeld rond de 14 studenten per jaar. Daarvan kiezen 5 à 8 studenten voor de Nederlandse afstudeerrichting en 8 à 10 voor de Engelse. De instromende studenten hebben meestal een bachelordiploma in Nederlandse of Engelse taal en cultuur, of literatuurwetenschap behaald, veelal aan een andere universiteit. Doorstroom vanuit de eigen bacheloropleiding is nog beperkt, maar wordt bewust gestimuleerd door het versterken van de profilering rondom schrijven in de masteropleiding. Studenten met een verwant universitair bachelordiploma zijn rechtstreeks toelaatbaar. Kandidaten met een andere universitaire vooropleiding of een hbo-achtergrond op het vlak van literatuur en cultuur worden beoordeeld door de toelatingscommissie, die eventueel een premasterprogramma voorschrijft. Aanmeldingen van internationale studenten voor de Engelse afstudeerrichting worden behandeld door het International

Office, dat hen vraagt om een bewijs van een behaalde Engelse taalvaardigheidstoets te overleggen. Studenten vinden de toelatingsprocedure overzichtelijk. Wel hebben internationale studenten, in tegenstelling tot Nederlandse studenten, behoefte aan een betere introductie in de programma-inhoud. De uitstroomcijfers laten in de afgelopen periode een verbetering zien, al blijft studievertraging een aandachtspunt: in de periode 2020-2022 studeerde slechts 22% nominaal af, maar recent is dit percentage gestegen tot 50%.

Masteropleiding Taalwetenschappen

De masteropleiding Taalwetenschappen heeft een gemiddelde instroom van circa 30 studenten per jaar, verdeeld over drie specialisaties. Door het ontbreken van een eigen VU-bacheloropleiding leunt de opleiding sterk op instroom vanuit andere (inter)nationale wo-opleidingen Taalwetenschap. Opvallend is ook dat het aandeel van zij-instromers in de afgelopen tien jaar sterk gegroeid is. Language Description and Comparative Linguistics had een erg kleine instroom van 2-4 studenten en is om die reden stopgezet. Toegepaste Taalwetenschap ontvangt 7-15 studenten per jaar, veelal met een hbo-achtergrond (zoals Logopedie of PABO), en enkele via een bachelor Taalwetenschap behaald aan een andere universiteit. Text Mining, tenslotte, trekt gemiddeld 20-25 studenten, vooral vanuit (inter)nationale letter- en taalkundige bacheloropleidingen. De specialisatie zegt ervan te profiteren dat de verwante tweejarige VU-master AI hogere ingangseisen stelt en gaat werken met een numerus fixus.

Toelating verloopt via de toelatingscommissie, waarbij wo-bachelors Taalwetenschap direct (of soms via het opvullen van kennishiaten met bepaalde extra vakken) toelaatbaar zijn. Instromers vanuit een hbo-opleiding volgen altijd een premaster van maximaal 33 EC, soms via een flexibel programma waarmee zij alvast onderdelen van de premaster of master kunnen volgen binnen hun huidige opleiding. Studenten die deze route hebben gevolgd, geven aan dat de premaster goed aansluit op de masteropleiding. Het panel waardeert dat de opleiding instroom vanuit diverse achtergronden actief faciliteert, maar benadrukt dat het daarbij essentieel is om te blijven bewaken dat alle instromende studenten over een voldoende taalkundige basis beschikken – zeker omdat de beide overgebleven specialisaties zelf relatief weinig taalkundige vakken bevatten. Ook begreep het panel dat met name studenten in de specialisatie Text Mining de toelatingscriteria soms verwarrend vinden. De opleiding ondervangt dit door met alle kandidaat-studenten een intakegesprek te voeren. De gemiddelde studieduur verschilt per specialisatie, maar voor de opleiding als geheel geldt dat ongeveer 40% van de studenten nominaal afstudeert en 60% binnen twee jaar, met een lage uitval van circa 8%. De complexe werkelijkheid achter deze cijfers komt hieronder aan bod.

Opleidingsoverstijgende bevindingen

Het panel concludeert dat de instroom voor alle drie de opleidingen een aandachtspunt is. Dit is in overeenstemming met een landelijke trend van dalende studentenaantallen bij taal- en cultuurstudies. Met name de masteropleidingen kennen kleinere cohorten, waarbij de aantallen per specialisatie sterk

uiteenlopen. Opleidingsmanagement en faculteitsbestuur lieten echter ook weten dat de huidige omvang van de resterende specialisaties voldoende is om de continuïteit van het onderwijsaanbod te garanderen. Het panel waardeert dat de faculteit bereid is om zich hard te maken voor het behoud van de opleidingen.

In alle opleidingen is sprake van een gemengde instroom van nationale en internationale studenten. Die internationale instroom is een specifiek zorgpunt, als gevolg van de Wet Internationalisering in Balans en daaruit voortvloeiende VU-brede beperkingen op internationale werving. De opleidingen gaan ervan uit dat deze maatregelen zich zullen vertalen in stagnerende dan wel lagere internationale studentenaantallen. Dit zou ten koste kunnen gaan van de diversiteit van de studentenpopulatie die juist een voorwaarde is voor het gehanteerde didactisch concept van de *mixed classroom*. In reactie hierop willen de opleidingen zich (nog) meer gaan richten op het vergroten en beter benutten van binnenlandse diversiteit.

Over het algemeen ervaren de opleidingen de samenwerking met het VU International Office en de afdeling Communicatie & Marketing als constructief en ondersteunend. Wel werd opgemerkt dat de zichtbaarheid van de afstudeerrichtingen op de VU-website verder verbeterd kan worden, evenals het gebruik van sociale media om de opleidingen te promoten en de deelname aan voorlichtingsactiviteiten op middelbare scholen. Het management ziet de waarde van betere PR voor het vergroten van de instroom, maar loopt tegelijkertijd tegen de grenzen aan van wat met de huidige capaciteit mogelijk is. Het panel vindt het wenselijk dat de opleiding hierin meer ondersteuning krijgt vanuit centrale middelen.

Voor wat betreft de uitstroom constateert het panel dat er vooruitgang is geboekt in het verhogen van het aantal studenten dat binnen de nominale termijn afstudeert, maar dat verdere aandacht hiervoor wenselijk blijft, met name in de masteropleidingen. Eigen observaties van de opleidingen zijn dat uitval en studievertraging in veel gevallen samenhangen met persoonlijke omstandigheden of met het combineren van de studie met werk, vooral bij studenten in de masterfase.

Studeerbaarheid, studiebegeleiding en informatievoorziening

Het panel ontving uiteenlopende signalen over de studeerbaarheid van de opleidingen en hun specialisaties, en signaleerde enkele punten die aandacht verdienen. Studenten van de bacheloropleiding **Literatuur en Samenleving** zijn over het algemeen tevreden over de spreiding en omvang van de studielast. Verbeteringen die zijn doorgevoerd naar aanleiding van een aanbeveling van het vorige panel lijken hier goed te hebben uitgepakt. Hoewel alle vakken 6 EC omvatten, kan de werkdruk per vak soms iets verschillen; dit wordt echter niet als problematisch ervaren. Wel noemen studenten de inefficiënte roostering als verbeterpunt. Er is sprake van versnippering van college-uren over meerdere dagen en lange tussenuren per dag, wat vooral voor forenzende studenten belastend is. In de masteropleiding **Letterkunde** is dit beter georganiseerd: studenten waarderen daar juist dat vakken

vaak aansluitend zijn geroosterd. Studenten van deze opleiding ervaren wel piekbelasting in bepaalde perioden. Studenten van de Engelstalige specialisatie geven aan dat zij met name de tweede onderwijsperiode als overweldigend ervaren. Het tegelijkertijd volgen van drie vakken van elk 6 EC, waaronder het intensieve vak *Reading Images*, vinden zij veeleisend.

Over de studeerbaarheid van de masteropleiding **Taalwetenschappen**, zowel de specialisatie Toegepaste Taalwetenschap als de specialisatie Text Mining, zijn studenten het meest kritisch. Het panel ziet voor deze opleiding een duidelijke samenhang tussen de ervaren studeerbaarheid en het multidisciplinaire karakter, de diverse studentenpopulatie met verschillende niveaus van (taalkundige) voorkennis en de beperkte opleidingsduur. Voor de specialisatie Toegepaste Taalwetenschap geldt dat veel studenten parttime (in de praktijk) werken. Om de balans tussen opleiding, werk en privéleven beheersbaar te houden, spreiden zij de opleiding vaak vrijwillig over anderhalf tot twee jaar: het eerste jaar gebruiken zij voor het volgen van vakken, het tweede voor stage en scriptie. Deze opzet wordt in basis als werkbaar ervaren, maar studenten geven wel aan dat de combinatie van stage en scriptie erg intensief blijft. Daarnaast vragen zij om eerdere en duidelijkere communicatie over het jaarrooster, zodat zij hun studieplanning beter kunnen afstemmen op andere verplichtingen. Wat het panel betreft pleiten deze constateringenvoor om te overwegen de opleiding ook formeel in deeltijd aan te bieden.

Ook de specialisatie Text Mining ervaren studenten als intensief en veeleisend. De combinatie van taalkunde en AI vraagt veel van hen, vooral van studenten met een taalkundige achtergrond en beperkte ervaring met programmeren. Docenten onderkennen dat het programma weinig ruimte biedt om nieuwe kennis geleidelijk op te bouwen: een vak waarin de materie rustig kan ‘inzinken’ ontbreekt. Met name de overgang van periode 1 naar 2 vinden studenten uitdagend door de parallelle programmering van meerdere technisch georiënteerde vakken en samenvallende deadlines voor opdrachten. Het vak *Machine Learning* geldt met een gemiddelde studielast van twintig uur per week als bijzonder zwaar. Tegelijkertijd constateert de betreffende docent dat studenten die deze tijd daadwerkelijk investeren het vak, dankzij intensieve begeleiding, vrijwel altijd met succes afronden. Ook het rendement van de specialisatie als geheel is heel behoorlijk: ongeveer twee-derde van de studenten voltooit het programma in één jaar. Desondanks blijft de beperkte ruimte om fouten te maken of stof stapsgewijs te verwerken een knelpunt. Om de studeerbaarheid te verbeteren, ziet het panel – in lijn met suggesties van docenten – potentie in het uitbreiden van de opleiding van 60 naar 90 EC. Dit zou een gelijkmatigere opbouw mogelijk maken, beter aansluiten bij het tijdsintensieve karakter van het verwerven van vaardigheden op het vlak van coderen en *text mining* en ruimte bieden voor meer verdieping en een praktijkcomponent in de vorm van een stage. Als alternatieve of aanvullende maatregel kan de opleiding denken aan het aanscherpen van de ingangseisen.

Studenten zijn positief over de informatievoorziening binnen de opleidingen. Zij ervaren de communicatie vanuit docenten en de faculteit als duidelijk en tijdig. Het digitale leerplatform Canvas

vinden zij in de regel gebruiksvriendelijk en effectief. Wel wijzen studenten erop dat de organisatie van materialen per vakdocent verschilt. Studenten van de specialisatie Toegepaste Taalwetenschap stellen voor om op Canvas afzonderlijke secties voor scriptie en stage in te richten, om verwarring te voorkomen. In de specialisatie Text Mining worden naast Canvas ook GitHub-omgevingen gebruikt voor technische leerbronnen. Hoewel studenten het gebruik van GitHub voor programmeerdoeleinden logisch vinden, leidt deze combinatie soms tot praktische problemen, vooral voor studenten die minder vertrouwd zijn met het platform. Zij pleiten voor een meer geïntegreerde structuur binnen Canvas.

Het panel constateert dat de begeleiding van studenten in alle drie de opleidingen adequaat is ingericht. Studenten ervaren hun docenten als benaderbaar en behulpzaam, en geven aan dat zij zich goed ondersteund voelen gedurende hun studie. Stage- en scriptiebegeleiding zijn zorgvuldig en gestructureerd vormgegeven. In de bacheloropleiding **Literatuur en Samenleving** is daarnaast een mentoraat opgezet waarbij ouderejaarsstudenten eerstejaars begeleiden. Binnen de afstudeerrichting Creatief Schrijven Nederlands nemen masterstudenten deze rol op zich, omdat er nog geen ouderejaars zijn. Dit laagdrempelige systeem biedt eerstejaars de mogelijkheid om in een veilige setting vragen te stellen over studie of persoonlijke kwesties, en draagt bij aan een soepele overgang naar het academische leven. Het panel waardeert deze aanpak, die de sociale binding versterkt en bijdraagt aan studiesucces en het voorkomen van uitval. Voor studenten met een functiebeperking heeft de VU adequate centrale procedures en voorzieningen. Het panel heeft geen signalen ontvangen dat er binnen de opleidingen op dit vlak problemen bestaan.

Opleidingstaal en internationalisering

Het panel vindt de keuze voor de instructietaal in alle opleidingen en afstudeerrichtingen adequaat onderbouwd. De taalkeuze sluit aan bij de inhoud van de programma's en de beroepscontext waarvoor wordt opgeleid. Studenten leggen een taaltoets af in de instructietaal, gekoppeld aan het vak *Academic Skills*. Docenten die Engelstalig onderwijs geven, beschikken over minimaal een C1 kwalificatie taalvaardigheid Engels.

De afstudeerrichtingen Engels van de bacheloropleiding **Literatuur en Samenleving** en de masteropleiding **Letterkunde** zijn logischerwijs geheel Engelstalig en hebben deels een internationale instroom. In deze specialisaties is er ook aandacht voor academische taal- en schrijfvaardigheid in het Engels, wat relevant is met het oog op bijvoorbeeld het leraarschap. De Nederlandstalige afstudeerrichtingen gebruiken hoofdzakelijk Nederlands als instructietaal, met uitzondering van enkele bachelorvakken die worden geleend uit andere internationaal georiënteerde programma's of verplicht onderdeel zijn van de academische kern (zoals *Academic English*, *Philosophy*, *History of Knowledge*).

Binnen de masteropleiding **Taalwetenschappen** is Toegepaste Taalwetenschap Nederlandstalig, vanwege de nadruk op de beheersing en ontwikkeling van het Nederlands in onderwijs-, zorg- en NT2-

contexten. De afstudeerrichtingen Language Description and Comparative Linguistics en Text Mining hebben respectievelijk vanwege hun internationale onderzoeksoriëntatie en bredere arbeidsmarktlogica juist baat bij Engelstalig onderwijs.

De opleidingen zien internationalisering – wat het panel betreft terecht – niet enkel als een organisatorische of taalkundige keuze, maar als een inhoudelijke versterking van het onderwijs. De instroom van internationale studenten verrijkt het onderwijs en draagt bij aan de verwezenlijking van het *mixed classroom*-concept. Door het samenbrengen van studenten met verschillende culturele, linguïstische en academische achtergronden ontstaat een leeromgeving waarin perspectiefwisseling, interculturele communicatie en academisch burgerschap actief worden gestimuleerd. Dit vergroot niet alleen de kwaliteit van het leerproces, maar bereidt studenten ook beter voor op een internationaal georiënteerde arbeidsmarkt en een geglobaliseerde samenleving.

Docenten

Het panel oordeelt positief over zowel de inhoudelijke als de didactische expertise van de staf van de drie opleidingen. Docenten zijn experts en veelal ook actieve onderzoekers in vakgebieden die direct aansluiten bij de inhoud van de opleidingen. Volgens de facultaire richtlijn zijn de leden van de vaste staf BKO-plichtig. Op dit moment heeft 83% van hen de BKO behaald of is hiermee bezig; het werkelijke percentage ligt hoger, maar de registratie loopt, naar het panel vernam, achter en moet op orde gebracht worden. De afdeling stimuleert verdere professionalisering actief, wat zich uit in een groeiend aantal docenten met een Senior Kwalificatie Onderwijs (22%) of succesvol afgesloten Leergang Onderwijskundig Leiderschap (6%).

Studenten zijn zeer te spreken over de kwaliteit van de docenten. Cursusevaluaties tonen scores die hoger liggen dan het universitaire gemiddelde. In de studentenhoofdstukken en het gesprek met het panel prezen studenten docenten om hun inhoudelijke deskundigheid en inspirerende manier van kennisoverdracht. Veel docenten slagen erin om colleges aansprekend te maken door hun toegankelijke presentatie, humor, en vermogen om echte gesprekken en discussies met studenten aan te gaan. Ten slotte waarderen studenten de grote betrokkenheid van docenten, waarbij zij het persoonlijke contact als belangrijk pluspunt aanhalen.

Hoewel de kwaliteit van de staf hoog is, vraagt de omvang wel aandacht. De zorgen die het vorige panel uitte over de kwetsbaarheid van de personele bezetting van enkele kleine specialisaties zijn terecht gebleken: de stopgezette specialisatie Language Description and Comparative Linguistics binnen de masteropleiding **Taalwetenschappen** leunde sterk op een enkele hoogleraar die met emeritaat zou gaan. Het huidige panel beoordeelt de personele bezetting bij de overgebleven specialisaties als net voldoende, maar ziet dit wel als blijvend aandachtspunt.

De werkdruk van de staf is hoog. Dit komt deels door arbeidsintensieve studentenbegeleiding, werk- en toetsvormen, waarbij vooral het ontwikkelen van schrijfvaardigheid veel feedback en dus nakijktijd vraagt. Docenten met wie het panel sprak zijn echter niet bereid hierop in te leveren omdat dit ten koste zou gaan van de onderwijskwaliteit. Daarnaast signaleert het panel dat er sprake is van een intensieve overlegstructuur, die wat docenten en management betreft past bij de fase van doorontwikkeling waarin de opleidingen zich momenteel bevinden. Docententeams komen frequent bijeen (Nederlandse Letterkunde tweewekelijks, Engelse Letterkunde maandelijks, Taalwetenschappen tweewekelijks) om onderwijsontwikkeling, knelpunten en *good practices* te bespreken. Daarnaast zijn er ook afstudeerrichting/opleidingsoverstijgende overleggen.

Het faculteitsbestuur en het management nemen de werkdruksignalen serieus en zoeken op verschillende niveaus naar oplossingen. Een belangrijke ingreep op facultair niveau was de introductie van een nieuw verdelingsmodel voor onderwijsmiddelen dat beter aansluit bij de actuele onderwijsbehoefte binnen de opleidingen. Vanwege de groeiende studentaantallen als gevolg van de doorstart van de bachelorafstudeerrichting Nederlands wordt er bij Nederlandse Letterkunde extra formatie beschikbaar gesteld vanuit sectorplangelden. Ook wordt de capaciteit uitgebreid door schrijfvaardigheidsonderwijs in de Engelse richtingen te beleggen bij de staf van Engelse taalkunde binnen CIW. Daarnaast kijkt het faculteitsbestuur naar alternatieve oplossingen zoals verkorting van het academisch jaar en intensiever gebruik van digitale onderwijsmogelijkheden, waarbij docenten ondersteuning krijgen van het Centre for Teaching and Learning. De afstudeerrichting Text Mining binnen de **masteropleiding Taalwetenschappen** experimenteert, daartoe geïnspireerd door bestaande samenwerking met bètadisciplines, bovendien met het inzetten van studentenassistenten voor technische ondersteuning. Het panel ziet dat werkdruk een hardnekkig probleem is zonder kant-en-klare oplossing, maar is optimistisch over de reflectieve houding van het management en de verschillende werkdrukverlagende maatregelen die worden verkend.

Opvallend is dat veel docenten, ondanks de hoge werkdruk, aangeven met hernieuwd plezier en energie les te geven. De recente doorstart van de Nederlandse bachelorafstudeerrichting en de in gang gezette herprofileringen op masterniveau hebben geleid tot meer onderlinge samenwerking, een sterkere teamgeest en meer optimisme over de toekomst van de opleidingen. Dat docenten via curriculumcommissies zelf vormgeven aan onderwijsvernieuwing heeft sterk bijgedragen aan het draagvlak voor veranderingen en het gevoel van eigenaarschap. Het panel constateert met vertrouwen dat dit professionele en gemotiveerde docententeam, ondersteund door een bedachtzaam management, in staat is om ook toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden.

Conclusie

Het panel is positief gestemd over de ingezette vernieuwingsslag van de curricula en concludeert dat de drie opleidingen beschikken over goed opgebouwde onderwijsprogramma's met duidelijke leerlijnen,

actuele inhoud en een evenwichtige combinatie van theorie, praktijk en academische vorming. Sterke punten zijn de nauwe koppeling van onderwijs aan lopend onderzoek, de mogelijkheden voor het lopen van stages en de aandacht voor academisch burgerschap. Het panel is ook erg te spreken over de wijze waarop de opleidingen vormgeven aan het didactisch concept van de *mixed classroom*. Door diverse achtergronden en ervaringen van studenten actief te benutten en groepsdiscussies in werkvormen centraal te stellen, creëren de opleidingen een rijke en stimulerende leeromgeving. De inhoudelijke en didactische kwaliteit van het docententeam is goed, en studenten voelen zich door hen gezien en ondersteund.

Tegelijkertijd constateert het panel enkele aandachtspunten. De beperkte instroom en kleine omvang van bepaalde specialisaties maken de opleidingen kwetsbaar, en de werkdruk van stafleden is structureel hoog. In de masteropleiding **Taalwetenschappen** staat de studeerbaarheid onder druk, door de verschillen in voorkennis van studenten en het ontbreken van ruimte voor verdieping of consolidatie. Het panel raadt aan om een aanscherping van de ingangseisen en/of verlenging van de opleidingsduur te overwegen. Daarnaast zouden studenten baat hebben bij een formele deeltijdvariant. Aan de masteropleiding **Letterkunde** raadt het panel aan om de officieuze stagemogelijkheid in de Engelstalige specialisatie te formaliseren.

Alles overwegend heeft het panel er vertrouwen in dat de opleidingen de geschetste uitdagingen het hoofd kunnen bieden, vooral dankzij de betrokken, reflectieve gemeenschap van docenten en studenten die met hernieuwde energie aan verdere ontwikkeling werkt. Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat de opleidingen **voldoen aan standaard 2**, onderwijsleeromgeving.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen en overwegingen

Toetsbeleid

Het toetsbeleid van de drie opleidingen is gebaseerd op het VU-brede *Handboek Onderwijskwaliteit* en het facultaire toetsbeleid. Deze documenten vormen volgens het panel een solide fundament voor de opleidingsspecifieke toetsing. In het facultaire toetsbeleid wordt toetsing beschouwd als een integraal onderdeel van het leerproces. Toetsing moet studenten stimuleren om eigenaarschap te nemen over hun ontwikkeling en hen via samenhangende en realistische toetsopdrachten voorbereiden op hun toekomstige rol in het werkveld en de samenleving. Nadere bepalingen en instructies ten aanzien van het facultair toetsbeleid zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregelingen van de opleidingen en de Regels & Richtlijnen van de examencommissie.

Daarnaast heeft elke opleiding een eigen toetsplan waarin de uitgangspunten voor toetsing zijn uitgewerkt. Dit plan omvat een overzicht van de gehanteerde toetsvormen per vak en een matrix die de vakken koppelt aan het niveau waarop de beoogde leerresultaten worden getoetst. De opleidingsdirecteur is verantwoordelijk voor de jaarlijkse actualisering van de toetsplannen, die vervolgens door de Toetskamer worden gecontroleerd. Het panel constateert dat de leerlijnen en bijbehorende leerdoelen voor de bacheloropleiding **Literatuur en Samenleving** momenteel nog niet zichtbaar zijn in het toetsplan van die opleiding. Het management heeft aangegeven dat dit extra niveau vanaf studiejaar 2025-2026 in het toetsplan zal worden opgenomen, wat het panel als een positieve ontwikkeling beschouwt.

Systeem van toetsing

Op basis van de documentatie en gesprekken oordeelt het panel dat de opleidingen op een consequente manier uitwerking geven aan de gestelde kwaliteitseisen rondom toetsing ('representatief, valide, betrouwbaar, transparant, bruikbaar en vergelijkbaar'). De gang van zaken op vakniveau wordt standaard vastgelegd in een toetsdossier.

De ontwikkeling, afname, beoordeling en documentatie van toetsen is zorgvuldig ingericht. Om de validiteit te waarborgen, hanteren de opleidingen diverse toetsvormen die aansluiten bij de vakinhoud en onderwijsvorm. Uit de toetsplannen blijkt een in de regel adequate *constructive alignment* tussen de beoogde leerresultaten, vakken en toetsvormen. Docenten kunnen bij het ontwikkelen van toetsen en het vaststellen van beoordelingscriteria gebruik maken van instructiemateriaal. Na het samenstellen van een toets vindt een collegiale check plaats door ten minste één andere docent, waarna eventuele aanpassingen volgen. Hoewel het panel vernam dat deze check standaard plaatsvindt, is dit niet altijd

zichtbaar in het toetsdossier. Het panel suggereert om hier nog eens naar te kijken. De betrouwbaarheid van de toets wordt versterkt door het gebruik van antwoordmodellen bij schriftelijke tentamens en heldere beoordelingscriteria bij andere toetsvormen. Bij scripties zijn altijd twee beoordelaars betrokken: de begeleider en een onafhankelijke tweede lezer. Voor studenten is de transparantie goed geborgd. Zij worden voorafgaand aan cursussen via de digitale leeromgeving Canvas, de studiegids en studiehandleiding geïnformeerd over leerdoelen en toetsvormen. Ook krijgen zij toegang tot proeftentamens of voorbeeldvragen.

Het panel waardeert de gekozen toetsvormen, inclusief de sterke focus op schriftelijk werk. Creatieve schrijfoopdrachten, essays en papers sluiten goed aan bij de aard en doelstellingen van de opleidingen. Wel signaleert het panel dat het nakijken van deze toetsvormen arbeidsintensief is voor docenten. Dit wordt versterkt door de nadrukkelijke wens van studenten om veel persoonlijke feedback te ontvangen, bij voorkeur van docenten zelf en niet van medestudenten. De opleidingen zoeken actief naar oplossingen om dit spanningsveld te adresseren. Zij willen de waardevolle schriftelijke toetsvormen behouden en tegelijk de feedbackpraktijk versterken zonder de werkdruk verder te verhogen. Daarbij zetten de opleidingen weloverwogen in op peerfeedback, waarbij ze niet alleen directe medestudenten maar ook ouderejaarsstudenten betrekken om het leereffect te vergroten. Ook maken docenten in toenemende mate gebruik van tussentijdse mondelinge, formatieve feedbackmomenten, die minder belastend zijn dan uitgebreide schriftelijke summatieve beoordelingen. Het panel moedigt de opleidingen aan deze ingeslagen weg te vervolgen en te blijven zoeken naar creatieve oplossingen voor een optimale balans tussen formatieve en summatieve toetsing.

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

Het panel is positief over de wijze waarop de toetsing binnen de bacheloropleiding is vormgegeven. Deze sluit goed aan bij de zorgvuldig opgebouwde leerlijnen, met veel aandacht voor variatie in toetsvormen. De meest gangbare toetsvormen zijn tentamens, schriftelijke opdrachten en mondelinge presentaties. In het bijzonder waardeert het panel dat studenten in de afstudeerrichting Creatief Schrijven Nederlands een portfolio bijhouden waarin alle schrijfproducten gedurende de opleiding worden verzameld. Voor de afstudeerrichting Literature and Society: English viel de toetsing binnen het vak *British Literature 1900–Present* in positieve zin op. Deze omvat een opdracht waarin studenten een eerder geschreven essay analyseren en beoordelen; een werkwijze die reflectie stimuleert en het leerproces verdiept. Een specifiek aandachtspunt is dat niet goed traceerbaar is hoe het beoogde leerresultaat ‘toont gevoel voor diversiteit in de deelname aan discussies’ daadwerkelijk wordt getoetst; het panel kreeg de indruk dat de beoordeling momenteel voornamelijk plaatsvindt via een deeltijfer voor actieve participatie in de klas, zonder dat specifiek wordt gekeken naar het aspect van diversiteit. Het panel raadt aan om dit nader uit te werken. Studenten zijn over het algemeen tevreden over de toetsing. Zij waarderen de balans tussen theorie en praktijk en geven aan dat de vele schriftelijke opdrachten hen helpen de stof beter te begrijpen en bovendien minder stressvol zijn dan traditionele tentamens.

Specifiek heeft het panel met docenten en de examencommissie gesproken over de vraag hoe creatief schrijfwerk op een academisch verantwoorde en objectieve manier beoordeeld kan worden, waarbij tegelijkertijd recht wordt gedaan aan de artistieke originaliteit, stilistische kwaliteit en creatieve intentie van de auteur. Het panel constateert dat de opleiding hier zorgvuldig over heeft nagedacht. Vanuit het SKO-project van een docent zijn gezamenlijke beoordelingsformulieren ontwikkeld voor drie verschillende literaire genres – essays, poëzie en proza – inclusief helder geformuleerde beoordelingscriteria. Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan onderlinge kalibratie, om een gedeeld begrip van de beoogde leeruitkomsten en een eenduidige interpretatie van de criteria te borgen. Volgens de docenten werpen deze kalibreersessies duidelijk hun vruchten af: in de loop van het jaar zijn de onderlinge verschillen in beoordelingen steeds kleiner geworden. Ook studenten ervaren dat docenten steeds meer expertise ontwikkelen in het beoordelen van creatieve opdrachten en dat de verwachtingen en beoordelingscriteria gaandeweg duidelijker worden gecommuniceerd.

Masteropleiding Letterkunde

Het panel is ook overwegend positief over de wijze waarop toetsing in de masteropleiding Letterkunde is vormgegeven. Binnen de afstudeerrichting Nederlandse letterkunde en het literaire veld is er sprake van een goede variatie aan toetsvormen en veel vakken hanteren meer dan één toetsvorm. Studenten geven aan dat zij tevreden zijn over de toetsing in de vorm van opdrachten en papers, en waarderen vakken als *Literatuur en Beeldcultuur* waarin de toetsen gericht zijn op het oefenen van vaardigheden die nodig zijn voor het schrijven van de masterscriptie. Ook de toetsing in de afstudeerrichting English Literature in a Visual Culture zit in grote lijnen goed in elkaar. De variëteit in toetsvormen is hier wel beperkter: de opleiding leunt stevig op schriftelijke opdrachten en sommige vakken kennen slechts één toetsmoment. Studenten noemen als kritiekpunt dat het eindcijfer voor het vak *Reading Images* volledig afhankelijk is van een tweevragen-essayexamen. Zij zouden liever zien dat de toetsing gespreid wordt over meerdere momenten, bijvoorbeeld door kleinere opdrachten gedurende de cursus toe te voegen, zodat de druk op één enkel toetsmoment vermindert.

Masteropleiding Taalwetenschappen

Ook in de masteropleiding Taalwetenschappen is de toetsing wat het panel betreft adequaat ingericht, met toetsvormen die passen bij de verschillende afstudeerrichtingen. De specialisatie Language Documentation and Comparative Linguistics zet met name schriftelijke opdrachten, essays/papers, en presentaties in. Daarnaast is er sprake van een portfolio voor veldwerkvaardigheden. De beide andere afstudeerrichtingen programmeren naast tentamens, presentaties en schriftelijke opdrachten vooral ook praktische opdrachten. Binnen de afstudeerrichting Text Mining dragen deze bij aan de ontwikkeling van de programmeer- en analysevaardigheden van studenten. Studenten geven wel aan dat snellere beoordeling van toetsen en meer feedback, met name op hun codevaardigheden, hun leerproces verder zouden versterken. Ook zouden kleinere tussentijdse toetsmomenten de druk op grote opdrachten kunnen verlagen. Studenten van Toegepaste Taalwetenschap laten zich eveneens positief

uit over de praktische opdrachten in hun specialisatie en waarderen met name ook de feedback die zij hierop krijgen. Het liefst zouden ze met name op complexe opdrachten nog structureler individuele feedback willen ontvangen.

Generatieve AI en toetsing

Het panel stelt op basis van gesprekken met het management en de examencommissie vast dat de omgang met generatieve AI in de context van toetsing hoog op de agenda staat binnen de opleidingen, de faculteit en de VU als geheel. Het ontwikkelen van AI-geletterdheid bij zowel studenten als docenten wordt gezien als belangrijke stap. De instelling ontwikkelt momenteel in samenwerking met de UvA centraal beleid rondom generatieve AI. In afwachting daarvan heeft de facultaire examencommissie een memo opgesteld met handvatten voor docenten om door AI gegenereerde teksten te herkennen. Hieraan is bekendheid gegeven via afdelingsoverleggen en facultaire lunchsessies. Op opleidingsniveau worden het toetsbeleid en de leerdoelen kritisch herzien om AI-gebruik effectiever te kunnen monitoren. De bedoeling is dat dit zich vertaalt in meer mondelinge toetsen en schriftelijke opdrachten die in een gecontroleerde omgeving op de campus worden afgenomen. Bij langere essays, papers en creatieve schrijfoopdrachten is de intentie om het ontstaansproces te volgen door meerdere checks uit te voeren op de groeiende tekst, waar mogelijk inclusief een mondelinge (voortgangs)bespreking met de student. Ook wordt verplichte procesreflectie door studenten geïntegreerd in de opdrachten. Het panel staat positief tegenover deze aanpak.

Beoordeling eindwerk

Studenten sluiten hun opleiding af met een scriptie die dient als proeve van bekwaamheid. De scriptieprocedure is zorgvuldig ingericht: scriptiehandleidingen bieden studenten duidelijke kaders en bij de beoordeling zijn standaard twee beoordelaars betrokken – de begeleidende docent en een onafhankelijke tweede lezer. Beide beoordelaars vullen onafhankelijk van elkaar het beoordelingsformulier in en overleggen vervolgens om tot een eindcijfer te komen. Bij substantiële verschillen tussen beoordelaars wijst de examencommissie een derde lezer aan, die zonder kennis van de eerdere beoordelingen een bindend oordeel velt. Beide masteropleidingen maken sinds kort gebruik van het programma Onstage, dat het beoordelingsproces digitaliseert en de transparantie versterkt. Hierin wordt een volledig afstudeerdossier per student bijgehouden. Daarnaast organiseren de opleidingen periodieke kalibreersessies waarin beoordelaars gezamenlijk werken aan consistente normering.

Het panel waardeert de opleidingsspecifieke beoordelingsformulieren, die ruimte bieden voor zowel generieke als specialisatiespecifieke leerresultaten. Na een aanbeveling van het vorige visitatiepanel hebben de masteropleidingen hun formulieren geüniformeerd: Letterkunde hanteert nu één formulier voor beide afstudeerrichtingen en binnen Taalwetenschappen delen de tracks Taalstoornissen en Text Mining sinds 2024-2025 een gezamenlijk formulier. Alleen de uitgefaseerde track Language

Documentation and Comparative Linguistics gebruikt nog een eigen formulier voor de resterende scriptanten.

Uit de bestudeerde selectie formulieren blijkt dat de beoordelingen doorgaans overeenkomen met de eigen bevindingen van het panel. De beoordeling is overwegend consistent: lagere cijfers worden gegeven bij gebrek aan diepgang of theoretische onderbouwing, hogere cijfers bij excellente analyse en originaliteit. In de meeste gevallen zijn de formulieren adequaat en voldoende uitgebreid ingevuld met een logische koppeling tussen feedback en eindcijfer. In enkele gevallen, met name binnen de masteropleidingen, vindt het panel de onderbouwing van de beoordeling summier, waardoor de navolgbaarheid van de beoordeling in het gedrang komt.

Een knelpunt voor alle drie de opleidingen is de beperkte differentiatie in de beoordelingsformulieren: met slechts drie categorieën (onvoldoende/voldoende/goed) is het onduidelijk hoe eindcijfers, vooral cijfers boven de 8, worden gerechtvaardigd. In de praktijk geven beoordelaars hier vaak genuanceerde toelichtingen bij, vooral bij twijfelgevallen. Maar dit is niet altijd het geval. In de masteropleiding **Letterkunde** lijkt de interpretatie van de categorieën soms te variëren tussen beoordelaars, wat leidde tot verschillen in eindcijfers. Het panel heeft deze constatering besproken met de examencommissie en toetskamer en vernam dat deze gremia zelf vergelijkbare observaties hebben gedaan. Naar aanleiding hiervan is recent een extra categorie 'zeer goed' toegevoegd aan de formulieren en controleert de toetskamer scherper op de navolgbaarheid van de beoordelingen. Het panel beschouwt deze aanpassingen als een stap in de goede richting, maar benadrukt dat blijvende aandacht nodig is voor consistente en navolgbare beoordelingen.

Kwaliteitsborging

Het panel stelt vast dat de kwaliteitsborging van toetsing op verschillende niveaus plaatsvindt. Zo komen alleen docenten die gepromoveerd zijn, beschikken over een BKO en in dienst zijn van de VU in aanmerking om als examiner te worden aangewezen. Daarnaast is er binnen de docententeams sprake van collegiale intervisie en regelmatige kalibreersessies, en vindt er monitoring plaats door het opleidingsmanagement en de opleidingscommissie, die gevraagd en ongevraagd adviseert over de uitvoering van toetsing. Ook studenten hebben een stem via separate evaluaties van vakken en toetsing. Docenten geven vervolgens schriftelijk aan hoe zij deze feedback verwerken in verbeteringen. Hoewel deze cyclische aanpak in principe zorgt voor continue kwaliteitsverbetering, constateert het panel dat de effectiviteit van de huidige faculteitsbrede evaluatiesystematiek vergroot kan worden. De lange, sterk gestandaardiseerde vragenlijsten leveren volgens management en docenten niet altijd voldoende bruikbare feedback op vanwege lage invulpercentages. De opleidingen compenseren dit door meer informele evaluatievormen in te zetten. Het panel adviseert de vormgeving van de gestandaardiseerde evaluaties te herzien om de effectiviteit te vergroten.

Een centrale rol in de kwaliteitsborging is weggelegd voor de facultaire examencommissie (EC) en de onder verantwoordelijkheid van de EC opererende toetskamer. De toetskamer voert jaarlijks steekproefsgewijze controles uit van toetsdossiers en steekproeven van eindwerken om de kwaliteit van toetsing en het door studenten gerealiseerde eindniveau systematisch te monitoren. Bij de screening van toetsdossiers wordt gekeken naar de volledigheid en kwaliteit van alle toetsgerelateerde documenten, waaronder de studiehandleiding, proeftentamens, definitieve tentamens en antwoordmodellen. De toetsen worden beoordeeld op representativiteit, validiteit, betrouwbaarheid, transparantie, bruikbaarheid en vergelijkbaarheid. Bij de controle van scripties wordt niet alleen beoordeeld of deze voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen, maar ook of de beoordelingen adequaat zijn uitgevoerd en of de beoordelingsformulieren correct en volledig zijn ingevuld. De voorzitter van de toetskamer en de opleidingsdirecteur hebben twee keer per jaar structureel overleg over de bevindingen. Bij specifieke aandachtspunten vindt er tussentijds overleg plaats en gaat de opleidingsdirecteur indien nodig in gesprek met individuele docenten om een verbeterplan op te stellen.

Het panel beoordeelt deze gelaagde kwaliteitszorg, waarbij verschillende actoren vanuit hun eigen rol bijdragen aan de toetskwaliteit, als effectief. Er zijn in de visitatieperiode geen grote knelpunten geconstateerd in de toetsing en het panel is onder de indruk van de professionele werkwijze van zowel de examencommissie als de toetskamer. De betrokken leden tonen een heldere visie op hun taken en verantwoordelijkheden, pakken deze proactief op en dragen met hun deskundige aanpak zichtbaar bij aan de kwaliteitscultuur rond toetsing binnen de opleidingen. Uit een recent jaarverslag van de examencommissie blijkt wel dat de facultaire commissie gebukt gaat onder een hoge werklast. Nu de Faculteit der Geesteswetenschappen opgaat in een bredere faculteit sociale en geesteswetenschappen, met examencommissies voor de verschillende onderliggende scholen, is dit een aandachtspunt dat opvolging verdient.

Conclusie

Het panel concludeert dat de drie opleidingen beschikken over een adequaat systeem van toetsing, met verschillende sterke punten. Het toetsbeleid is stevig verankerd in VU-brede en facultaire kaders en wordt zorgvuldig uitgewerkt in opleidingsspecifieke toetsplannen. De toetsing is gevarieerd en sluit aan bij de leerdoelen, met een waardevolle focus op schriftelijke werkvormen. De kwaliteitsborging is effectief georganiseerd, met een actieve rol voor de examencommissie en de toetskamer. Ook waardeert het panel de proactieve aanpak rond generatieve AI.

Het panel ziet ook enkele aandachtspunten. In de beoordelingsprocedure van eindwerken zijn naar aanleiding van de vorige visitatie al verbeteringen doorgevoerd, maar op onderdelen verdient deze nog verdere aanscherping, met name voor wat betreft de kwalitatieve onderbouwing van cijfers. De recent doorgevoerde aanpassing in de beoordelingssystematiek is een stap in de goede richting. Daarnaast verdient de effectiviteit van de faculteitsbrede studentenevaluatie-systematiek heroverweging. Tot slot

vraagt het panel om blijvende aandacht voor de hoge werkdruk bij toetsing en feedback, zowel onder docenten als onder de examencommissie.

Al met al heeft het panel er vertrouwen in dat de opleidingen, gezien hun kwaliteitscultuur en verbetervermogen, deze aandachtspunten adequaat zullen adresseren. Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat de opleidingen **voldoen aan standaard 3**, toetsing.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen en overwegingen

Gerealiseerd eindniveau

Studenten sluiten de opleidingen af met een scriptie, waarin zij moeten aantonen dat zij in staat zijn om zelfstandig onderzoek te verrichten op het gebied van de gekozen afstudeerrichting en daarover op een heldere, zowel academisch onderlegde als toegankelijke wijze en met besef van de maatschappelijke context van het onderzoek te communiceren. In dit eindwerk komen steeds meerdere (zo niet alle) beoogde leerresultaten van de opleiding samen, waarmee de scripties een goed beeld geven van het bereikte eindniveau. Voorafgaand aan het locatiebezoek heeft het panel voor elk van de drie opleidingen een selectie van vijftien recent afgeronde eindwerken beoordeeld. Daarin waren de onderliggende afstudeerrichtingen met een representatief aantal eindwerken vertegenwoordigd.

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

Voor de bacheloropleiding Literatuur en Samenleving bestudeerde het panel met name eindwerken van de afstudeerrichting Literature & Society: English, maar ook enkele eindwerken van de oude afstudeerrichting Nederlands, die tijdens de evaluatieperiode uitgefaseerd werd. Van de net gestarte nieuwe afstudeerrichting Creatief Schrijven Nederlands zijn nog geen eindwerken beschikbaar. Het panel beoordeelt het niveau van deze eindwerken als variërend van adequaat tot (zeer) goed. Opvallend is dat veel scripties zich richten op actuele maatschappelijke thema's zoals gender, culturele identiteit en postkoloniale vraagstukken. De beste scripties combineren gedegen theoretische kaders met zorgvuldige tekstanalyses en kritische reflectie op de eigen resultaten. De minder hoog beoordeelde eindwerken bevatten een oppervlakkiger analyse, beperkte theoretische verdieping of een minder coherente argumentatie. De academische schrijfstijl varieert: sommige studenten hanteren een overtuigende wetenschappelijke toon, terwijl anderen meer moeite hebben met structuur en precisie in formulering. Het panel concludeert dat uit de eindwerken afdoende blijkt dat studenten de beoogde leerresultaten realiseren.

Masteropleiding Letterkunde

Ook de geselecteerde eindwerken van de masteropleiding Letterkunde laten over het algemeen een bevredigend tot zeer goed niveau zien en bevestigen dat studenten de beoogde leerresultaten realiseren. Daarbij valt het panel op dat de eindwerken vrij traditionele literaire analyses zijn, waarin studenten twee romans diepgaand bestuderen en vergelijken. In de eindwerken van English Literature in a Visual Culture ziet het panel de profilering op beeldcultuur soms wel, en soms niet terug. Docenten bevestigden desgevraagd dat dit inderdaad geen verplichting is die studenten wordt opgelegd. Opvallend is de grote diversiteit aan onderwerpen, van stilistisch onderzoek naar Nederlandse literatuur tot queer

studies en *eco-criticism*. De werken zijn doorgaans zowel wetenschappelijk als maatschappelijk relevant. Met het scriptieonderzoek bereiden studenten zich voor op verschillende carrièrepaden – van het voortgezet onderwijs tot de literaire industrie en academische wereld. De hoogst beoordeelde eindwerken laten zien dat studenten zich boven de aangereikte stof weten te plaatsen. De werken met lagere cijfers zijn weliswaar voldoende maar missen vaak theoretische diepgang of blijven wat beschrijvend van aard.

Masteropleiding Taalwetenschappen

Over het niveau van de beoordeelde eindwerken van de drie afstudeerrichtingen van de masteropleiding Taalwetenschappen is het panel ook tevreden. Over het geheel genomen kenmerken de sterkere scripties zich door een goede combinatie van theorie en empirie, een heldere onderzoeksopzet, en een duidelijke link met de praktijk. De zwakkere scripties vertonen vaak tekortkomingen in de theoretische onderbouwing, methodologische uitwerking of academische schrijfvaardigheid, maar zijn over het geheel genomen toch van masterniveau. Over het algemeen is er sprake van goed gekozen en actuele onderwerpen. Opvallend is dat veel scripties een sterke praktijkgerichte component hebben, met name binnen de afstudeerrichting Text Mining. Deze scripties richten zich op concrete toepassingen zoals automatische taalherkenning, *entity linking* en *machine translation*. Het genereren van nieuwe taalkundige theoretische inzichten is geen doelstelling van de scripties. Voor de eindwerken van Toegepaste Taalwetenschap: Taalstoornissen geldt dat het panel het profiel niet steeds in de eindwerken terugzag; veel scriptieonderwerpen hebben slechts indirect met *language disorders* te maken. Wel zag het panel hier uitstekende voorbeelden van eindwerken die taalkundige inzichten combineren met toegepaste vraagstukken, zoals bij onderzoek naar taalleerstoorissen en meertaligheid. Het bestudeerde eindwerk van de specialisatie Language Description and Comparative Linguistics had een meer theoretisch karakter, passend bij de oriëntatie van deze specialisatie.

Positie van afgestudeerden

Op grond van het door de opleidingen uitgevoerde alumnionderzoek en een gesprek met alumni concludeert het panel dat afgestudeerden goed functioneren in vervolgoopleidingen en op de arbeidsmarkt. Uit resultaten van de Nationale Alumni Enquête blijkt een hoge tevredenheid over de voorbereiding op zowel een academische als een professionele carrière. Afgestudeerden bevestigden tegen het panel dat zij in de opleidingen kennis en vaardigheden verwerven die goed aansluiten bij hun huidige functies. Afgestudeerden van de bacheloropleiding **Literatuur en Samenleving** stromen vrijwel allen door naar een masteropleiding. Doorgaans gaat het om een educatieve masteropleiding, een masteropleiding in de Nederlandstalige of Engelstalige letterkunde, een masteropleiding gericht op schrijven en/of vertalen of een research masteropleiding die voorbereidt op een promotieplek. Afgestudeerden van de masteropleidingen **Letterkunde** en **Taalwetenschappen** vinden – vaak via een stageplaats – werk binnen vakgebieden die aansluiten bij hun afstudeerrichting. Afhankelijk van de focus van hun specialisatie zetten afgestudeerden hun loopbaan onder meer voort in het middelbaar

onderwijs, de literaire industrie, de vertaalsector, de media en communicatie, de academische wereld, de gezondheidszorg of het beleid.

De opleidingen vinden het belangrijk om contact te houden met hun alumni en volgen hun loopbaantrajecten via een LinkedIn-groep met 150+ leden (**masteropleiding Letterkunde**), via de eigen netwerken van docenten en via het facultaire alumni en career office. Daarnaast hebben alumni zitting in de eerdergenoemde Raden van Advies, die een gesprekspartner zijn bij onderwijsvernieuwing. Afgestudeerden worden ook met enige regelmaat betrokken bij onderwijsactiviteiten, waar zij vertellen over hun ervaringen en met huidige studenten in gesprek gaan.

Conclusie

Uit eindwerken en het functioneren van afgestudeerden in de praktijk blijkt dat zij de beoogde leerresultaten van de opleidingen realiseren. Scripties behandelen vaak actuele thema's en combineren een gedegen wetenschappelijke basis met maatschappelijke relevantie. Afgestudeerden zetten hun opleiding succesvol voort in aansluitende masteropleidingen of vinden hun weg naar banen die aansluiten bij hun specialisaties, waarin ze hun verworven competenties goed weten te benutten. De opleidingen onderhouden actief contact met alumni, die zij als gesprekspartner betrekken bij de doorontwikkeling van het onderwijs en inzetten als inspirerende voorbeelden voor huidige studenten.

Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat de opleidingen **voldoen aan standaard 4**, gerealiseerde leerresultaten.

Eindoordeel

Het panel heeft de opleidingen beoordeeld aan de hand van vier standaarden. Het panel concludeert dat de programma's voldoen aan alle standaarden (beoogde leerresultaten, onderwijsleeromgeving, toetsing en gerealiseerde leerresultaten) en beoordeelt vervolgens de algehele kwaliteit van de opleidingen als positief.

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

Standaard	Oordeel
Beoogde leerresultaten <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet
Onderwijsleeromgeving <i>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</i>	Voldoet
Toetsing <i>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten <i>Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.</i>	Voldoet
Eindoordeel	Positief

In de voorgaande paragrafen heeft het panel zijn positieve overwegingen over het programma per standaard besproken en onderbouwd. Het stelde vast dat:

- De doorstart van de afstudeerrichting Nederlands heeft geleid tot nieuw elan en optimisme over de toekomst;
- Het curriculum doordacht en evenwichtig is opgezet met duidelijke leerlijnen;
- Het mixed classroom concept effectief wordt geïmplementeerd met actieve benutting van studentendiversiteit;
- Het onderwijs kleinschalig en studentgecentreerd is, waarbij er een veilige leeromgeving is gecreëerd, vooral belangrijk bij het delen van creatief werk;
- De begeleiding door benaderbare en betrokken docenten van hoge kwaliteit is.

Naast de positieve overwegingen is het panel van mening dat er in verschillende aspecten van de opleiding (nog) ruimte is voor verbetering. Daarom beveelt het panel de Vrije Universiteit Amsterdam aan om:

- De herformulering van de algemene beoogde leerresultaten met urgentie af te ronden;
- De *constructive alignment* tussen beoogde leerresultaten, leerdoelen van leerlijnen en individuele vakken en toetsen verder aan te scherpen;

- De hoge werkdruk van docenten en examencommissie blijvend te adresseren;
- Aandacht te besteden aan de navolgbaarheid van scriptiebeoordelingen, met name bij grote verschillen tussen eerste en tweede beoordelaar.

Masteropleiding Letterkunde

Standaard	Oordeel
Beoogde leerresultaten <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet
Onderwijsleeromgeving <i>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</i>	Voldoet
Toetsing <i>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten <i>Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.</i>	Voldoet
Eindoordeel	Positief

In de voorgaande paragrafen heeft het panel zijn positieve overwegingen over het programma per standaard besproken en onderbouwd. Het stelde vast dat:

- Er een sterke koppeling is tussen onderwijs en de onderzoeksexpertise van docenten;
- De beroepsoriëntatie goed is verankerd in het curriculum, vooral in de Nederlandse track;
- Het *mixed classroom* concept effectief wordt vormgegeven, onder meer door de productieve samenwerking met verwante opleidingen;
- Het onderwijs kleinschalig en persoonlijk is met veel aandacht voor individuele begeleiding.

Naast de positieve overwegingen is het panel van mening dat er in verschillende aspecten van de opleiding (nog) ruimte is voor verbetering. Daarom beveelt het panel de Vrije Universiteit Amsterdam aan om:

- De stagemogelijkheid in de Engelstalige specialisatie te formaliseren;

- Maatregelen te nemen om de studenteninstroom te vergroten, niet alleen met het oog op de toekomstbestendigheid van de opleiding maar ook om een kritische massa in de colleges te bereiken die nodig is voor optimale kennisuitwisseling tussen studenten;
- De hoge werkdruk van docenten en examencommissie blijvend te adresseren;
- Aandacht te besteden aan de navolgbaarheid van scriptiebeoordelingen.

Masteropleiding Taalwetenschappen

Standaard	Oordeel
Beoogde leerresultaten <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet
Onderwijsleeromgeving <i>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</i>	Voldoet
Toetsing <i>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten <i>Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.</i>	Voldoet
Eindoordeel	Positief

In de voorgaande paragrafen heeft het panel zijn positieve overwegingen over het programma per standaard besproken en onderbouwd. Het stelde vast dat:

- De opleiding een helder toegepast profiel heeft ontwikkeld dat mogelijk geformaliseerd kan worden door de opleidingsnaam te wijzigen in Toegepaste Taalwetenschappen;
- De focus op toegepaste taalwetenschap en de multidisciplinaire aanpak goed aansluiten bij de expertise van de staf en de behoefte in het werkveld;
- Het *mixed classroom* concept effectief wordt benut, met een productieve kruisbestuiving tussen studenten met diverse achtergronden;
- Het onderwijs kleinschalig en studentgericht is met intensieve persoonlijke begeleiding;
- De multidisciplinaire opzet goed aansluit bij de behoeften in het werkveld;

Naast de positieve overwegingen is het panel van mening dat er in verschillende aspecten van de opleiding (nog) ruimte is voor verbetering. Daarom beveelt het panel de Vrije Universiteit Amsterdam aan om:

- De specialisatie-specifieke leerresultaten beter af te stemmen op wat realistisch haalbaar is binnen een eenjarig masterprogramma;
- Het curriculum van de specialisaties beter af te stemmen op het toegepast taalkundige profiel van de opleiding door de taalkundige basis te versterken;
- Met het oog op de studeerbaarheid de opleidingsduur en instroomeisen te heroverwegen en mogelijk een formele deeltijdvariant in te richten;
- Blijvende aandacht te besteden aan de navolgbaarheid van scriptiebeoordelingen;
- De hoge werkdruk van docenten en examencommissie blijvend te adresseren.

4. BIJLAGEN

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

Instelling	Vrije Universiteit Amsterdam
Naam in RIO	Vrije Universiteit Amsterdam
Status	Bekostigd
ITK	Positief (2020)

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving	
Eerste naam in RIO	Ba Literatuur en Samenleving
Locatie	Amsterdam
ISAT-code	55823
RIO-onderdeel	Taal en cultuur
Oriëntatie en niveau	Wo Ba
Voertaal	Nederlands, Engels
Alle opleidingstrajecten, afstudeerrichtingen en/of specialisaties	- Literatuur en Samenleving: Creatief Schrijven Nederlands - Literature and Society: English
Joint programme	Nee
Verleende graad en toevoeging aan de graad	Bachelor of Arts
Studielast in EC	180
Variant(en)	Voltijd
Huidige accreditatie geldig tot en met	1 november 2025
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	20 en 21 maart 2025

Masteropleiding Letterkunde

Masteropleiding Letterkunde	
Eerste naam in RIO	Ma Letterkunde
Locatie	Amsterdam
ISAT-code	60813
RIO-onderdeel	Taal en cultuur
Oriëntatie en niveau	Wo Ma

Voertaal	Nederlands, Engels
Alle opleidingstrajecten, afstudeerrichtingen en/of specialisaties	- Nederlandse letterkunde en het literaire veld - English literature in a visual culture
Joint programme	Nee
Verleende graad en toevoeging aan de graad	Master of Arts
Studielast in EC	60
Variant(en)	Voltijd
Huidige accreditatie geldig tot en met	1 november 2025
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	20 en 21 maart 2025

Masteropleiding Taalwetenschappen

Masteropleiding Taalwetenschappen	
Eerste naam in RIO	Ma Taalwetenschappen
Locatie	Amsterdam
ISAT-code	60815
RIO-onderdeel	Taal en cultuur
Oriëntatie en niveau	Wo Ma
Voertaal	Nederlands, Engels
Alle opleidingstrajecten, afstudeerrichtingen en/of specialisaties	- Language Description and Comparative Linguistics - Text Mining - Toegepaste Taalwetenschap
Joint programme	Nee
Verleende graad en toevoeging aan de graad	Master of Arts
Studielast in EC	60
Variant(en)	Voltijd
Huidige accreditatie geldig tot en met	1 november 2025
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	20 en 21 maart 2025

Bijlage 2: Beoogde leerresultaten

Eindtermen Literatuur en Samenleving/Literature and Society

Dublin descriptoren

1. Kennis en inzicht
2. Toepassen kennis en inzicht
3. Oordeelsvorming
4. Communicatie
5. Leervaardigheden

De bachelorstudent:

1.1 heeft voldoende kennis en vaardigheden ontwikkeld op het terrein van literatuur en haar rol in de samenleving om zich verder te bekwamen voor maatschappelijke functies in onderwijs en het literaire veld en/of om de wetenschappelijke vorming op het niveau van een Master- of Research

Masteropleiding succesvol voort te kunnen zetten; [TOEPASSING KENNIS/INZICHT]

1.2 beschikt over de volgende *academische basisvaardigheden*:

- kennis van de (ontwikkelingen van de) literatuurwetenschap en relevante literatuurwetenschappelijke methoden en technieken, alsmede van actuele interdisciplinaire ontwikkelingen; [KENNIS/INZICHT]
- basiskennis van de dynamische intermediale relaties tussen literatuur en aangrenzende media; [KENNIS/INZICHT]
- elementaire analyse- en interpretatievaardigheden die kunnen worden toegepast op werken uit uiteenlopende (literaire) genres, alsook op de relatie tussen literatuur en andere media; [KENNIS/INZICHT]
- elementaire kennis van de cultuurgeschiedenis; [TOEPASSING KENNIS/INZICHT]

1.3 is in staat om literaire teksten in hun (maatschappelijke) context te analyseren en te interpreteren; [TOEPASSING KENNIS/INZICHT; LEERVAARDIGHEDEN]

1.4 heeft kennis van de ontwikkelingen in de literatuurgeschiedenis (in het bijzonder de Nederlandstalige of Engelstalige); [KENNIS/INZICHT]

1.5 heeft kennis van wetenschappelijke en literaire perspectieven op globalisering; [KENNIS/INZICHT; OORDEELSVORMING]

1.6 beschikt over kennis van de media waarin literatuur werd en wordt verspreid; [KENNIS/INZICHT]

1.7 heeft literaire werken bestudeerd die representatief zijn voor verschillende periodes en stromingen en van de interpretatie van deze werken verslag gedaan; [TOEPASSING KENNIS/INZICHT; OORDEELSVORMING; COMMUNICATIE]

1.8 kan reflecteren op literatuur en haar relatie met de samenleving vanuit verschillende kritisch-theoretische perspectieven; [LEERVAARDIGHEDEN; OORDEELSVORMING]

1.9 heeft kennis van relevante beroepsprofielen binnen het literaire veld en culturele instituties, onderwijs en onderzoek. [TOEPASSING KENNIS/INZICHT; LEERVAARDIGHEDEN]

1.10 is vertrouwd met digitale bronnen en onderzoeksmethoden en de consequenties daarvan voor de bestudering van literatuur; [TOEPASSING KENNIS/INZICHT; LEERVAARDIGHEDEN; COMMUNICATIE]

1.11 heeft, vanuit de literaire analyse en op een elementair niveau, de eigen creatieve competenties ontwikkeld voor het schrijven van non-fictie en fictie. [COMMUNICATIE; LEERVAARDIGHEDEN]

1.12 toont gevoel voor diversiteit in de deelname aan discussies in werkgroepen, en is zich (meer) bewust van sociaal-politieke kwesties die een rol kunnen spelen in cultureel diverse colleges. [KENNIS/INZICHT/ COMMUNICATIE]

*Vakspecifieke eindtermen Literatuur en Samenleving/Literature and Society, specialisatie **Engels**:*

De bachelorstudent:

2.1 is vertrouwd met de Engelse en Amerikaanse literatuurgeschiedenis en kan de status van literaire werken problematiseren en deze werken verbinden aan cultuurhistorische aspecten; [KENNIS/INZICHT; OORDEELSVORMING]

2.2 heeft kennis van het Engelstalige literaire veld en is op de hoogte van het onderzoek naar de relaties tussen literatuur en samenleving, zowel in een diachroon als in een synchroon perspectief; [KENNIS/INZICHT]

2.3 heeft kennis van de relatie tussen geschreven literatuur en visuele cultuur, in het bijzonder in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten; [KENNIS/INZICHT; TOEPASSEN KENNIS EN INZICHT]

2.4 heeft een zeer goede schrijf-, en leesvaardigheid in het hedendaagse Engels, alsmede een zeer goede spreek- en luistervaardigheid en is in staat talige uitingen op hun kwaliteit te beoordelen. [LEERVAARDIGHEDEN; COMMUNICATIE]

*Vakspecifieke eindtermen Literatuur en Samenleving/Literature and Society, specialisatie **Creatief Schrijven Nederlands**:*

De bachelor-student:

3.1 is vertrouwd met de geschiedenis van de Nederlandstalige literatuur en kan de status van literaire werken problematiseren en deze werken verbinden aan cultuurhistorische aspecten; [KENNIS/INZICHT; OORDEELSVORMING]

3.2 heeft kennis van het Nederlandstalige literaire veld en is op de hoogte van het onderzoek naar de relaties tussen literatuur en samenleving, zowel in een diachroon als in een synchroon perspectief; [KENNIS/INZICHT]

3.3 heeft een basale kennis van de Nederlandse taalkunde en is geoefend in de Nederlandse taalbeheersing door het schrijven van verschillende soorten teksten, zowel wetenschappelijk als niet-wetenschappelijk, kan teksten analyseren en beoordelen [TOEPASSING KENNIS/INZICHT; OORDEELSVORMING]

3.4 heeft kennis van de belangrijkste theorieën over het creatieve schrijfproces en heeft die kennis op een actieve manier verdiept door haar toe te passen in verschillende genres; [KENNIS/INZICHT; TOEPASSING KENNIS/INZICHT]

3.5 heeft kennis op het gebied van literaire overlevering, zowel wat betreft beheer en behoud van literair erfgoed, als van de dynamiek van literaire teksten zoals die blijkt modernisering, popularisering en omzettingen naar andere en nieuwere media; [KENNIS/INZICHT; TOEPASSING KENNIS/INZICHT]

3.6 is op de hoogte van relevante beroepsprofielen binnen het literaire veld en het onderwijs en heeft kennis van de werkwijze van publieke en private instituties die bij de productie, verspreiding en consumptie van literatuur betrokken zijn in Nederland; [TOEPASSING KENNIS/INZICHT; LEERVAARDIGHEDEN]

3.7 heeft een zeer goede schrijf- en leesvaardigheid in het hedendaagse Nederlands, alsmede een zeer goede spreekvaardigheid en is in staat talige uitingen op hun kwaliteit te beoordelen. [LEERVAARDIGHEDEN; COMMUNICATIE]

Exit qualifications for Literature and Society

Dublin Descriptors

6. Knowledge and understanding
7. Application of knowledge and understanding
8. Making judgements
9. Communication
10. Learning skills

Bachelor's students:

1.1 have developed sufficient knowledge and skills in the field of literature and its role in society to be able to play a societal role in education or in the literary field and/or to be able to proceed successfully to a Master's or Research Master's degree; [APPLICATION OF KNOWLEDGE/UNDERSTANDING]

1.2 have developed the following *basic academic skills*:

- knowledge of (developments in) literary studies and relevant methods and techniques in the field, as well as contemporary interdisciplinary developments; [KNOWLEDGE/UNDERSTANDING]
- a basic knowledge of the dynamic cross-media relationships between literature and adjacent media; [KNOWLEDGE/UNDERSTANDING]
- basic analytical and interpretive skills which can be applied to works from a variety of genres, literary or otherwise, and to the relationship between literature and other media; [KNOWLEDGE/UNDERSTANDING]
- a basic knowledge of cultural history; [APPLICATION OF KNOWLEDGE/UNDERSTANDING]

1.3 are able to analyse and interpret literary texts in a multitude of contexts, including a societal context; [APPLICATION OF KNOWLEDGE/UNDERSTANDING; LEARNING SKILLS]

1.4 have acquired knowledge of developments in the history of literature (particularly Dutch-language or English-language literature); [KNOWLEDGE/UNDERSTANDING]

1.5 have acquired knowledge of academic and literary perspectives on globalization; [KNOWLEDGE/UNDERSTANDING; MAKING JUDGEMENTS]

1.6 have acquired knowledge of the media channels for disseminating literature both now and in the past; [KNOWLEDGE/UNDERSTANDING]

1.7 have studied literary works that are representative of a variety of periods and movements and of the various ways in which these works have been interpreted; [APPLICATION OF KNOWLEDGE/UNDERSTANDING; MAKING JUDGEMENTS; COMMUNICATION]

1.8 are able to reflect on literature and its relationship with society from various critical-theoretical perspectives; [LEARNING SKILLS; MAKING JUDGEMENTS]

1.9 have acquired knowledge of relevant professional profiles within the literary field and of cultural institutions, education and research; [APPLICATION OF KNOWLEDGE/UNDERSTANDING; LEARNING SKILLS]

1.10 are familiar with digital resources and research methodologies and their implications for the study of literature; [APPLICATION OF KNOWLEDGE/UNDERSTANDING; LEARNING SKILLS; COMMUNICATION]

1.11 have developed elementary creative skills as writers of fiction and non-fiction, based on literary analysis [COMMUNICATION; LEARNING SKILLS].

1.12 demonstrate an awareness of diversity when participating in seminar discussions, and are (more) aware of the socio-political questions that play a role in culturally diverse seminar groups. [KNOWLEDGE/UNDERSTANDING; COMMUNICATION]

*Exit qualifications for Literature and Society, **English** specialization:*

Bachelor's students:

- 2.1 are familiar with the English and American history of literature and are able to approach the status of the relevant literary works from the perspective of an academic problem, while meaningfully linking them to cultural-historical aspects; [KNOWLEDGE/UNDERSTANDING; MAKING JUDGEMENTS]
- 2.2 have acquired knowledge in the field of English-language literature and are aware of research into the relationship between literature and society, from both a diachronic and a synchronic perspective; [KNOWLEDGE/UNDERSTANDING]
- 2.3 have acquired knowledge of the relationship between written literature and visual arts and culture, particularly in Great Britain and the United States; [KNOWLEDGE/UNDERSTANDING; APPLICATION OF KNOWLEDGE/UNDERSTANDING]
- 2.4 have developed excellent reading and writing skills in contemporary English, along with very good speaking and listening skills, and are capable of assessing the quality of the use of language. [LEARNING SKILLS; COMMUNICATION]

*Vakspecifieke eindtermen Literatuur en Samenleving/Literature and Society, specialisatie **Creatief Schrijven Nederlands**:*

De bachelor-student:

- 3.1 is vertrouwd met de geschiedenis van de Nederlandstalige literatuur en kan de status van literaire werken problematiseren en deze werken verbinden aan cultuurhistorische aspecten; [KENNIS/INZICHT; OORDEELSVORMING]
- 3.2 heeft kennis van het Nederlandstalige literaire veld en is op de hoogte van het onderzoek naar de relaties tussen literatuur en samenleving, zowel in een diachroon als in een synchroon perspectief; [KENNIS/INZICHT]
- 3.3 heeft een basale kennis van de Nederlandse taalkunde en is geoefend in de Nederlandse taalbeheersing door het schrijven van verschillende soorten teksten, zowel wetenschappelijk als niet-wetenschappelijk, kan teksten analyseren en beoordelen [TOEPASSING KENNIS/INZICHT; OORDEELSVORMING]
- 3.4 heeft kennis van de belangrijkste theorieën over het creatieve schrijfproces en heeft die kennis op een actieve manier verdiept door haar toe te passen in verschillende genres; [KENNIS/INZICHT; TOEPASSING KENNIS/INZICHT]
- 3.5 heeft kennis op het gebied van literaire overlevering, zowel wat betreft beheer en behoud van literair erfgoed, als van de dynamiek van literaire teksten zoals die blijkt moderniseren, populariseren en omzettingen naar andere en nieuwere media; [KENNIS/INZICHT; TOEPASSING KENNIS/INZICHT]
- 3.6 is op de hoogte van relevante beroepsprofielen binnen het literaire veld en het onderwijs en heeft kennis van de werkwijze van publieke en private instituties die bij de productie, verspreiding en

consumptie van literatuur betrokken zijn in Nederland; [TOEPASSING KENNIS/INZICHT;
LEERVAARDIGHEDEN]

3.7 heeft een zeer goede schrijf- en leesvaardigheid in het hedendaagse Nederlands, alsmede een zeer goede spreekvaardigheid en is in staat talige uitingen op hun kwaliteit te beoordelen.
[LEERVAARDIGHEDEN; COMMUNICATIE]

Eindtermen Master Letterkunde

Algemeen:

1. Afgestudeerden hebben aantoonbare kennis van het wetenschappelijke onderzoek naar literatuur en literaire verschijnselen. Ze zijn op de hoogte van de vigerende onderzoeksmethoden en -theorieën. Ze hebben kennis van de structuur van het vakgebied, de positie ten opzichte van andere disciplines en de internationale inbedding ervan.
2. Afgestudeerden hebben geleerd literaire teksten op zelfstandige wijze kritisch te lezen en te analyseren. Door onafhankelijke studie en de kennis van secundaire literatuur kan de student een eigen positie innemen in het wetenschappelijk vertoog in het vakgebied.
3. Afgestudeerden hebben de vaardigheid ontwikkeld zelfstandig een wetenschappelijke onderzoeksvraag op het gebied van de letterkunde te formuleren, het onderzoek uit te voeren en daar vervolgens op adequate manier, volgens de in de wetenschap geldende regels en normen, mondeling en schriftelijk verslag van uit te brengen in referaten, werkstukken en een scriptie.
4. Afgestudeerden hebben kennis van en inzicht in de intellectuele en academische waarden die aan het onderzoek naar literaire teksten ten grondslag liggen, zoals een kritische instelling, creativiteit, vasthoudendheid en wetenschappelijke integriteit, en kunnen die zelf toepassen. Ze kunnen wetenschappelijke dilemma's onderkennen en op basis van de genoemde kennis van en inzicht in de academische waarden verantwoorde keuzes maken. Ze kunnen, met kennis van en respect voor het maatschappelijk waardenpluralisme, de eigen positie en standpunten verdedigen.

Voor de onderscheiden programma's binnen de opleiding gelden verder een aantal specifieke eindkwalificaties:

Specifieke eindkwalificaties voor het programma English Literature in a Visual Culture

1. Afgestudeerden hebben een grondige kennis van de tekstuele aspecten van één of meer deelgebieden van de studie van de Engelstalige literatuur en de wijze waarop deze zich verhouden tot visuele cultuur, als ook van de ontwikkelingen die zich voordoen in de studie op dat specifieke deelterrein.
2. Afgestudeerden zijn in staat zich adequaat op wetenschappelijke wijze in woord en geschrift uit te drukken in de Engelse taal; dit blijkt onder meer uit de in het Engels geschreven scriptie, die het verslag vormt van eigen onderzoek.

Specifieke eindkwalificaties voor het programma Nederlandse Letterkunde en het Literaire Veld

1. Afgestudeerden hebben een gespecialiseerde kennis van de huidige literatuurwetenschap en de Nederlandse letterkunde, met name van de bestudering van de functie en overdracht van literatuur.

Afgestudeerden zijn in staat zich adequaat en op wetenschappelijke wijze in woord en geschrift uit te drukken in de Nederlandse taal; dit blijkt onder meer uit de scriptie, die het verslag vormt van eigen onderzoek.

Exit qualifications Master Literary Studies

General:

The graduate

1. has demonstrated sufficient knowledge of academic research into literature and literary phenomena. The student is aware of current research methods and theories and has knowledge of the structure of the field of study, its status in relation to other academic disciplines and its position within the international academic context;
2. is able to read and analyse literary texts independently and critically. Through independent study and knowledge of secondary literature, the student is able to take positions and defend those positions in the academic discourse in the field;
3. has developed the ability to independently formulate a scientific research question in the field of literature, carry out the relevant research and report on the results in accordance with applicable academic rules and standards, orally and in writing, in lectures, papers and a thesis;
4. has knowledge of and insight into the intellectual and academic standards that form the basis of research into literary texts and is able to apply these independently. These standards include a critical attitude, creativity, tenacity and academic integrity. The student is able to identify scholarly dilemmas and make substantiated and responsible choices in accordance with academic standards. The student is able to defend their positions and points of view with due regard for cultural diversity and using their knowledge of pluralism in social values.

Each individual programme within the degree programme also has a number of specific exit qualifications:

Exit qualifications for the programme *English Literature in a Visual Culture*

The graduate

1. has a thorough knowledge of the textual aspects of one or more subfields of English literature and the way in which these relate to visual culture, as well as current developments in that specific subfield;
2. is able to communicate adequately and effectively both orally and in writing in English, using

academically appropriate language, as evidenced by a thesis, which is a report on their own individual research, written in English.

Exit qualifications for the programme *Nederlandse letterkunde en het literaire veld*

The graduate

1. has a specialised knowledge of current literary science and Dutch literature, in particular the study of the function and transfer of literature;
2. is able to communicate adequately and effectively both orally and in writing in Dutch; as evidenced by a thesis, which is a report on their own individual research.

Eindtermen Master Taalwetenschappen

De eindtermen waaraan de student bij afsluiting van de masteropleiding moet voldoen, kunnen in grote lijnen als volgt worden omschreven:

Intellectuele basisvaardigheden

- Logisch kunnen redeneren;
- Redeneerwijzen in het vakgebied toepassen en in twijfel trekken;
- Een standpunt innemen in een wetenschappelijk vakbetoog en dit kritisch op waarde schatten;
- Kunnen reflecteren op eigen denken en doen en kunnen bijsturen;
- Ethische, normatieve en expressieve denkwijzen in het wetenschappelijk denken kunnen integreren;
- In staat zijn over onderzoek en probleemoplossingen te communiceren met vakgenoten en niet-vakgenoten;
- In staat zijn met complexe situaties om te gaan en een beredeneerd oordeel te vormen;
- Kunnen debatteren over de nieuwste ontwikkelingen in het vakgebied en de consequenties daarvan voor de maatschappij.

Onderzoekende houding

- Het vermogen bezitten om in ogenschijnlijk triviale aangelegenheden bepaalde verbanden en nieuwe gezichtspunten te ontdekken;
- Blijk geven van originaliteit in het kritisch bewustzijn;
- Zelfstandigheid bezitten in het bepalen van een richting bij het vermeerderen van kennis, het doen van onderzoek, de beroepsuitoefening, het kiezen van een plaats in de samenleving;
- Een houding verwerven van een leven lang leren.

Disciplinaire kennis

- Beschikken over vakkennis rakend aan de nieuwste methoden, technieken en theorieën;
- In staat zijn de wijze waarop waarheidsvinding en theorievorming in beweging zijn te volgen en te interpreteren;
- Vaardigheid in het toepassen van methoden en technieken in zelfstandig onderzoek en begrip hebben voor het gebruiken van de uitkomsten voor het ontwikkelen van geavanceerde ideeën of praktijktoepassingen;
- In staat zijn op ten minste één of enkele deelgebieden van de discipline een originele bijdrage aan de kennis te leveren.

Vakoverstijgende vaardigheden

- In staat zijn bepaalde vakgebieden te kunnen begrijpen en interpreteren;
- In staat zijn eigen onderzoek in een multi-disciplinair kader te plaatsen en in een multi-disciplinair onderzoeksteam te werken.

Eindkwalificaties van de afstudeerrichtingen

Eindkwalificaties Toegepaste Taalwetenschap

De student die het Programma **Toegepaste Taalwetenschap** heeft voltooid:

- heeft kennis van taalverwervingstheorieën op het gebied van de eerste zowel als de tweede taal; deskundigheid op het gebied van leerpsychologische en onderwijskundige aspecten van processen van tweede-taalverwerving;
- heeft vaardigheden voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op het terrein van taalverwerving en taalonderwijs met inbegrip van ontstaan en remediëring van taalleerstoornissen;
- heeft vaardigheden voor het zelfstandig ontwikkelen van doelgroepspecifiek onderwijs-, leer- en toetsmateriaal.

Eindkwalificaties Language Description and Comparative Linguistics

Students who have completed the degree programme in Language Description and Comparative Linguistics:

- have acquired extensive knowledge of developments in general and descriptive linguistics, particularly in relation to typological and functional linguistics, and are able to understand and reflect critically on publications in this field;
- have a command of skills in the field of linguistics and are capable of independently carrying out research into the languages of the world, including languages that are unknown or have not yet been described;
- are able to report on their own research clearly and systematically and to link the results to theoretical developments in linguistics, particularly in the areas sub-disciplines mentioned above;

- are able to compile a grammar sketch for a previously unknown language, complete with text and word lists, which meets the standards of contemporary linguistics.

Eindkwalificaties Text Mining

De student die het programma **Text Mining** heeft voltooid:

- heeft kennis van de algemene en beschrijvende taalwetenschap, in het bijzonder van aspecten die relevant zijn voor automatische analyse van tekst;
- heeft gespecialiseerde kennis op het gebied van de taaltechnologie, in het bijzonder met betrekking tot het verzamelen van en werken met talige data, van analytische technieken en van methoden en technieken voor het automatisch analyseren van teksten;
- is in staat om taaltechnologische software in te zetten voor het oplossen van praktische en theoretische problemen op het gebied van de taaltechnologie, met name text mining;
- is in staat om te analyseren welke data voor specifieke vragen in specifieke (wetenschappelijke) domeinen relevante kunnen zijn, die data te verzamelen, de relevante informatie te extraheren, te interpreteren en daarvan vakkundig verslag te doen op een voor de wetenschappelijke gemeenschap aanvaardbare manier. Dit impliceert een goede kennis van het vakdomein en voldoende beheersing van het academische Engels;
- heeft het vermogen om te reflecteren op de maatschappelijke implicaties van automatische verwerking van data en is zich bewust van actuele wetenschappelijke en maatschappelijke debatten in het veld;
- heeft het vermogen om diens eigen begrip van het veld over te brengen aan specialisten en aan een niet-gespecialiseerd publiek, met inbegrip van een voldoende beheersing van het academische Engels;
- is bekend met de spelregels van het academische bedrijf en het vermogen om kritisch te reflecteren op het eigen onderzoek en dat van anderen, rekening houdend met de ethiek en normen die heersen binnen de wetenschappelijke gemeenschap.

Exit qualifications Master Linguistics

The exit qualifications that students must achieve by the end of the Master's programme can broadly be described as follows:

Basic intellectual skills

- Logical reasoning skills;

- The ability to apply and question modes of reasoning in the field of study;
- The ability to take a stance in a scientific debate and to evaluate this stance in a critical manner;
- The ability to reflect on their own thinking and actions and to make modifications where necessary;
- The ability to integrate ethical, normative and expressive ways of thinking into academic thought;
- The ability to communicate research and solutions to colleagues and non-specialists;
- The ability to handle and evaluate complex situations in a well-reasoned manner;
- The ability to take part in and contribute to debates on the latest developments in the field and their implications for society.

Inquisitive attitude

- The ability to discover new points of view and establish connections even when seemingly trivial matters are concerned;
- The ability to demonstrate originality in critical awareness;
- The ability to act independently when determining a direction for gaining knowledge, conducting research, professional practice, and choosing a position in society;
- An attitude that favours life-long learning.

Knowledge of the discipline

- Specialist knowledge of the subject with respect to the latest methodologies, techniques and theories;
- The ability to understand and interpret the way in which the pursuit of truth and the development of theories are changing;
- The ability to apply methods and techniques in independent research, understand the results and develop advanced ideas or practical applications;
- The ability to contribute original knowledge to at least one of the sub-disciplines in the field.

Non subject-specific skills

- The ability to understand and interpret knowledge and skills from other fields;
- The ability to conceive of their research in a multi-disciplinary context and to work in a multi-disciplinary research team.

Exit qualifications for the specializations

Exit qualifications for Applied Linguistics

Students who have completed the degree programme in **Applied Linguistics**:

- have knowledge of language acquisition theories with respect to both first and second languages; expertise with respect to educational psychology and pedagogical aspects of second-language acquisition processes;
- have developed skills with respect to academic research in the field of language acquisition and language education, including the causes and origins of language disorders and associated remedial approaches;
- have developed the skills required to develop target-group-specific teaching, educational and test materials.

Exit qualifications Language Description and Comparative Linguistics

Students who have completed the degree programme in Language Description and Comparative Linguistics:

- have acquired extensive knowledge of developments in general and descriptive linguistics, particularly in relation to typological and functional linguistics, and are able to understand and reflect critically on publications in this field;
- have a command of skills in the field of linguistics and are capable of independently carrying out research into the languages of the world, including languages that are unknown or have not yet been described;
- are able to report on their own research clearly and systematically and to link the results to theoretical developments in linguistics, particularly in the areas sub-disciplines mentioned above;
- are able to compile a grammar sketch for a previously unknown language, complete with text and word lists, which meets the standards of contemporary linguistics.

Exit qualifications for Text Mining

Students who have completed the degree programme in **Text Mining**:

- have acquired knowledge of general and descriptive linguistics, in particular of those aspects that are relevant to automated text analysis;
- have specialist knowledge in the field of language technology (in particular compiling and working with language data), analytical techniques and methods and approaches to automatic text analysis;
- are able to use language technology software in order to solve practical and theoretical problems in the field of language technology, and particularly text mining;
- are able to analyse which data could be relevant to specific questions in specific (academic) fields, to collect those data, to extract relevant information, to interpret that information and to report on this process in a specialist manner that is accessible to the academic community. This implies a sound knowledge of the specialist field and an adequate command of academic English;
- are capable of reflecting on the societal implications of the automatic processing of data and are aware of current academic and societal debates in this area;
- have the ability to communicate their understanding of the field to specialists and to non-specialist audiences, which includes having an adequate command of academic English;
- are familiar with the rules and conventions of academic activity and are able to reflect critically on their own research and that of others, taking into account the prevailing ethics and standards within the academic community.

Bijlage 3: Curriculumoverzicht

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving

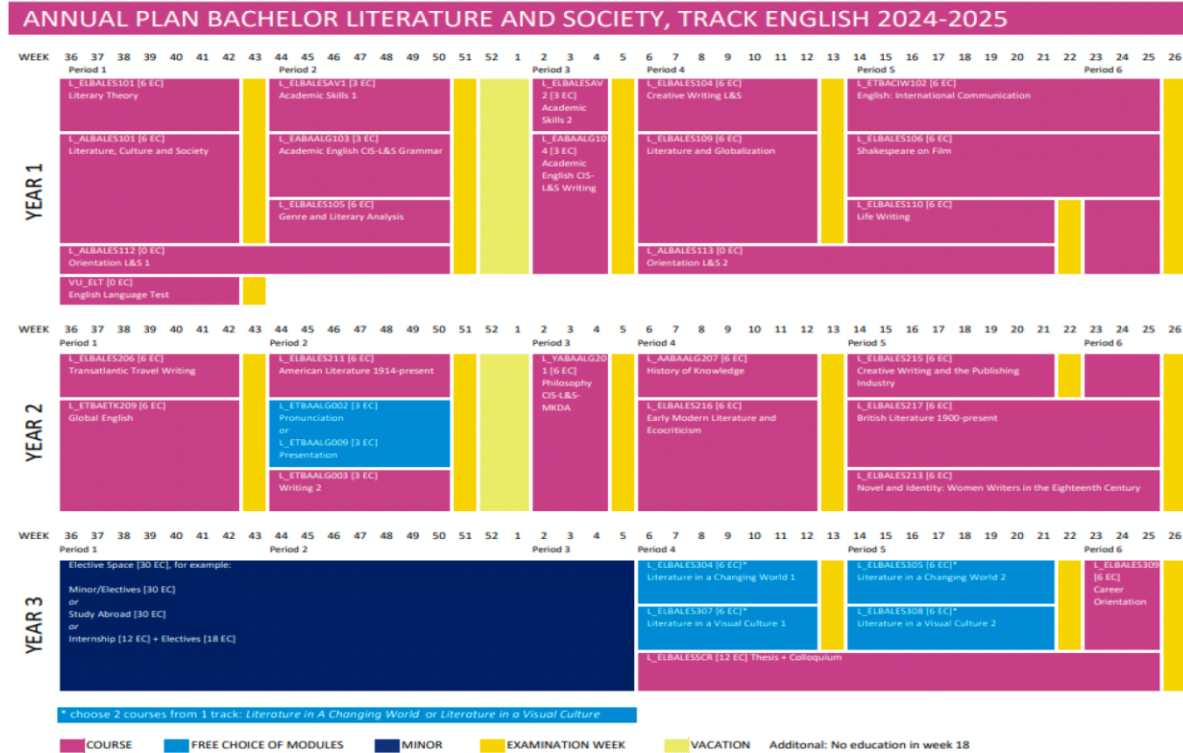
JAARSCHEMA BACHELOR LITERATUUR EN SAMENLEVING, TRAJECT CREATIEF SCHRIJVEN 2024-2025

WEEK	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
JAAR 1	Periode 1								Periode 2								Periode 3					Periode 4					Periode 5					Periode 6											
	L_NABALES102 [6 EC] Analyse en interpretatie van literaire teksten								L_EABAALG103 [3 EC] Academic English CIW-L&S Grammar								L_EABAALG104 [3 EC] Academic English CIW-L&S Writing					L_NABALES105 [6 EC] Literatuurwetenschap					L_NABALES107 [6 EC] Literaire Kritiek					L_NABALES109 [6 EC] Pop-up uitgeverij											
	L_NABALES103 [6 EC] Creatief Schrijven I								L_ALBALES103 [3 EC] Academische Vaardigheden L&S 1								L_ALBALES104 [3 EC] Academische Vaardigheden L&S 2					L_NABALES106 [6 EC] Schrijvers aan het werk II: 1720-1920					L_NABALES108 [6 EC] Schrijvers aan het werk III: 1920-heden																
									L_NABALES104 [6 EC] Schrijvers aan het werk I: 1100-1720																																		
	L_ALBALES115 [0 EC] Oriëntatiemodule L&S 1																					L_ALBALES116 [0 EC] Oriëntatiemodule L&S 2																					
	VU_TAALTOETS [0 EC] Taaltoets NL																																										

Vooruitwijzing naar het tweede en derde studiejaar

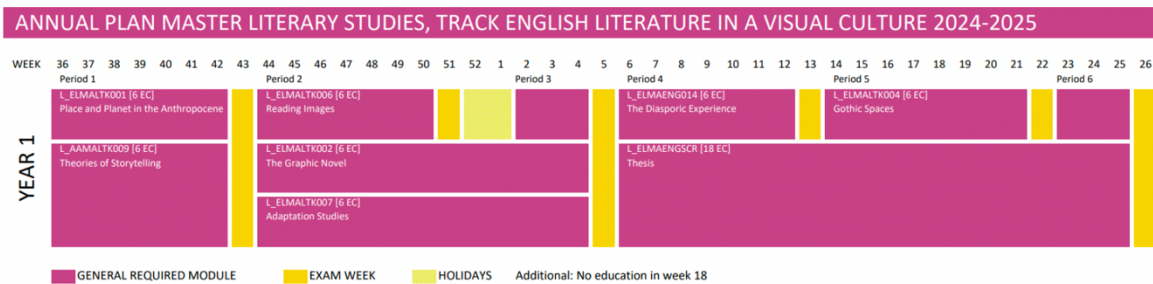
Jaar 2	Introduction to linguistics (6 ec)	Creatief Schrijven 2 (6 ec)	Philosophy (6 ec)	History of knowledge (6 ec)	Vormen en functies van verhalen (6 ec)	Project poëzie (6 ec)
	Schrijverspalet: retorica (3 ec)	Grammatica (6 ec)		Schrijven en AI: het geheim van stijl	Nieuwe vormen: adaptaties van literaire teksten (6 ec)	
	Wereldliteratuur 1 (3 ec)					
Jaar 3	Minor/keuzevakken/stage/buitenland (30 ec)			Scriptiecolloquium + Scriptie (3 + 9 ec)		
				Creatief schrijven 3 (6 ec)	Multatuli multicultureel (6 ec)	Literair bedrijf: het beroepsveld (6 ec)

Programmaoverzicht Literature & Society: Engels

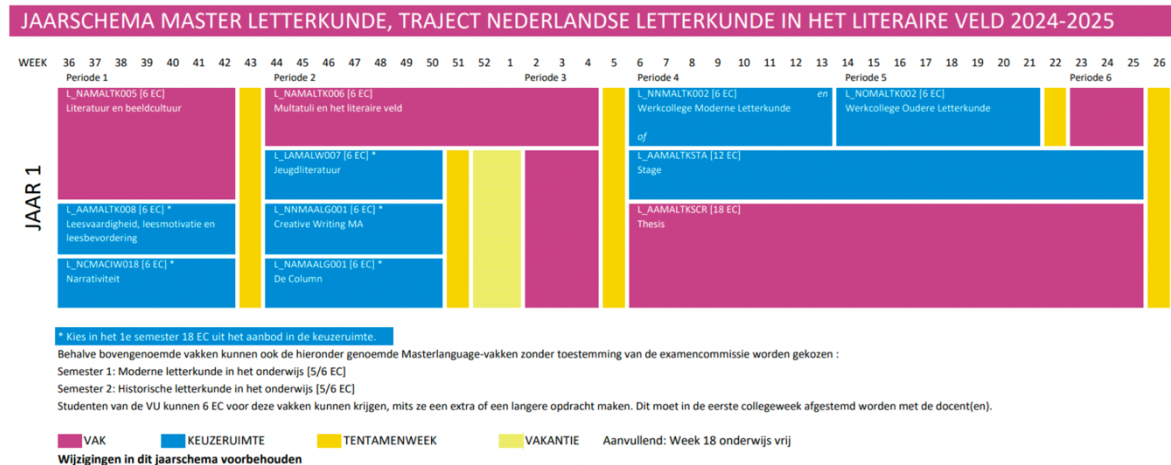
Masteropleiding Letterkunde

Programma English Literature in a Visual Culture

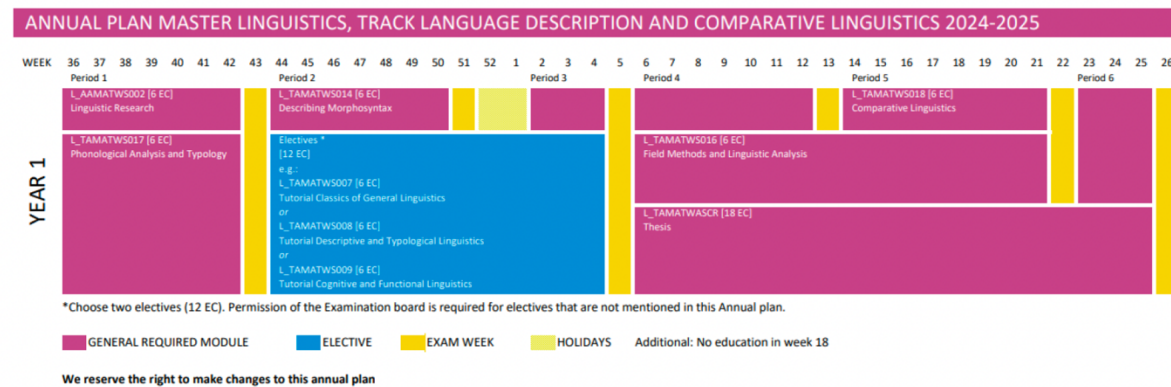
We reserve the right to make changes to this annual plan

[Programma Nederlandse Letterkunde in het Literaire Veld](#)

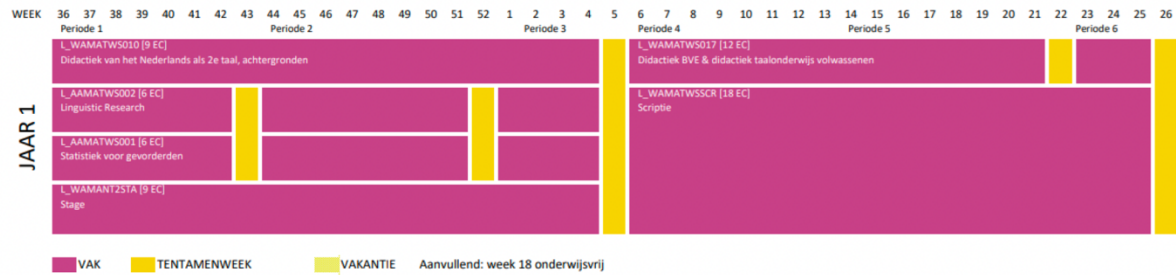
Masteropleiding Taalwetenschappen

[Programma Language Description and Comparative Linguistics](#)

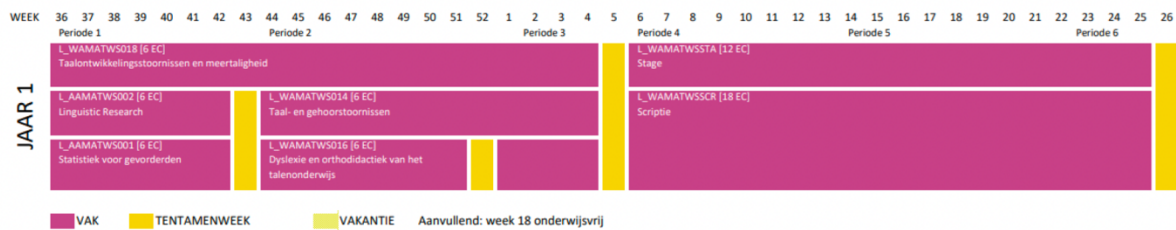
Programma Toegepaste Taalwetenschap

JAARSCHEMA MASTER TAALWETENSCHAPPEN, TRAJECT TOEGEPASTE TAALWETENSCHAP, NT2 2024-2025

Wijzigingen in dit jaarschema voorbehouden

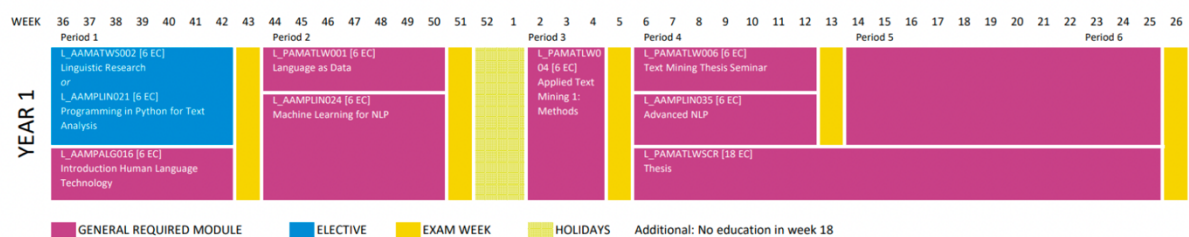
JAARSCHEMA MASTER TAALWETENSCHAPPEN, TRAJECT TOEGEPASTE TAALWETENSCHAP, TAALSTOORNISSEN 2024-2025

Wijzigingen in dit jaarschema voorbehouden

Programma Text Mining

ANNUAL PLAN MASTER LINGUISTICS, TRACK TEXT MINING 2024-2025

We reserve the right to make changes to this annual plan

Bijlage 4: Programma locatiebezoek

Datum: 20 en 21 maart

Locatie: Vrije Universiteit Amsterdam

Bezoekdag 1	Donderdag 20 maart 2025
8.45 – 9.00	Ontvangst panel
9.00 – 10.00	Intern paneloverleg
10.00 – 11.00	Gesprek (faculteits)management en opleidingsmanagement
11.00 – 11.15	Intern overleg
11.15 – 12.15	Docenten bachelor L&S en masters Letterkunde en Taalwetenschappen
12.15 – 13.15	Lunchpauze en intern overleg
13.15 – 14.00	Studenten bachelor L&S en masters Letterkunde en Taalwetenschappen
14.00 – 14.30	Intern overleg
14.30 – 15.15	Examencommissie bachelor en master
15.15 – 15.30	Pauze en intern overleg
15.30 – 16.15	Alumni en Raad van Advies
16.15 – 16.30	Intern overleg
16.30 – 17.15	Eindgesprek (faculteits)management en opleidingsmanagement
17.15 – 18.30	Intern paneloverleg
Bezoekdag 2	Vrijdag 21 maart 2025
8.45 – 9.00	Ontvangst panel
9.00 – 9.30	Terugkoppeling bevindingen van het panel
9.45 – 10.45	Ontwikkelgesprek master Taalwetenschappen
10.45 – 11.15	Pauze
11.15 – 12.30	Ontwikkelgesprek bachelor Literatuur en Samenleving en Master Letterkunde

Bijlage 5: Documenten

Zelfevaluatie rapporten

- Zelfevaluatie rapport bacheloropleiding Literatuur en Samenleving
- Zelfevaluatie rapport masteropleiding Letterkunde
- Zelfevaluatie rapport masteropleiding Taalwetenschappen

Digitaal beschikbaar gestelde documenten

- Eindrapport meest recente opleidingsbeoordelingen (2019)
- (Jaar)verslagen:
 - Opleidingsjaarverslagen
 - Jaarverslag opleidingscommissie
 - Jaarverslag examencommissie (22-23)
 - Verslag van een bijeenkomst van de werkveldadviesraad
- OER
- Onderwijsbeleidsdocumenten:
 - Toetsbeleid van de faculteit
 - Toetsplannen van de opleidingen
 - Stage- en thesehandleiding
- Het schematisch programmaoverzicht
- Link naar de studiegids
- Managementinformatie
 - Overzicht personeel incl. percentage BKO, SKO, LOL
 - Overzicht van (management-)informatie
 - Alumni- en aanmeldinformatie
- Evaluaties:
 - Uitkomsten meest recente NSE
 - Uitkomsten NAE
 - Uitkomsten curriculumevaluatie
- Toetdossiers (2-3 per opleiding)

Eindwerken

Bacheloropleiding Literatuur en Samenleving:

De lijst over de periode 2021-2024 bevatte 114 recent afgestudeerden. Hieruit is de volgende selectie van 15 eindwerken gemaakt:

Cijferreeks	Aantal	Aandeel	Selectie
5,5-6,9 voldoende	31	0,27	4
7,0 - 8,4 goed	61	0,54	8
8,5 - 10,0 zeer goed	22	0,19	3
	114	1	15
Tracks	Aantal	Aandeel	Selectie
Literatuur & Samenleving NL (nieuwe naam: Creatief Schrijven)	9	0,08	3
Literature & Society EN	105	0,92	12
	114	1	15

Masteropleiding Letterkunde

De lijst over de periode 2021-2024 bevatte 33 recent afgestudeerden. Hieruit is de volgende selectie van 15 eindwerken gemaakt:

Cijferreeks	Aantal	Aandeel	Selectie
5,5-6,9 voldoende	9	0,27	3
7,0 - 8,4 goed	19	0,58	9
8,5 - 10,0 zeer goed	5	0,15	3
	33,0	1,0	15
Tracks	Aantal	Aandeel	Selectie
Nederlandse letterkunde en het literaire veld (NL)	8	0,24	5
English literature in a visual culture (EN)	25	0,76	10
	33,0	1	15

Masteropleiding Taalwetenschappen

De lijst over de periode 2021-2024 bevatte 105 recent afgestudeerden. Hieruit is de volgende selectie van 15 eindwerken gemaakt:

Cijferreeks	Aantal	Aandeel	Selectie
5,5-6,9 voldoende	20	0,19	3
7,0 - 8,4 goed	72	0,69	10
8,5 - 10,0 zeer goed	13	0,12	2
	105	1,0	15
Tracks	Aantal	Aandeel	Selectie
Text Mining	60	0,57	8

Toegepaste Taalwetenschappen (per sep 2025 nieuwe naam: Taalstoornissen)	41	0,39	6
Language Consultancy and Linguistic Documentation / Language Description and Comparative Linguistics (stopt per sep 2025)	4	0,04	1

Verdere details over de geselecteerde eindwerken zijn op aanvraag beschikbaar bij Odion Onderzoek.

Vondellaan 104
3521 GH Utrecht
m 030-2819804
e info@odion-onderzoek.nl
w www.odion-onderzoek.nl